

5 • 1996

Kymijokeen istutettiin yli 1 800 kiloa lohikalaa. Sivun 3.

Valmetin ja Kymmenen suhteesta tehtiin väitöskirja. Sivun 5.

Apurahoista yli puolet myönnettiin opintotoimintaan. Sivun 8.

Kymin ensiapuryhmäläiset kokeilivat laitesukellusta. Sivun 11.

KUVA: JARI PYYNÖNEN

Kymi sai maakunnallisen ympäristöpalkinnon

Kymenlaakson luonnonsuojelupiiriin vuoden 1996 maakunnallinen ympäristöpalkinto luovutettiin maailman ympäristöpäivänä 5.6. Kymille. Palkinnon myöntämisen peruste on yrityksen vapaaehtoisesti rakentama ympäristöasioiden hallintajärjestelmä, joka täyttää standardin BS 7750 vaatimukset.

Luonnonsuojelupiiri haluaa tämänvuotisella palkinnollaan kertoa, että myös luonnonsuojelijat arvostavat suuren teollisuuslaitoksen ympäristönsuojelun hyväksi tekemää työtä. "Ympäristöjärjestelmä luo yrityksen sisällä uutta asenneilmastoa, joka toivottavasti koulutuksen avulla säilyy", todetaan luonnonsuojelupiiristä.

Kymi käynnisti ympäristöjärjestelmän rakentamisen vuonna 1992. Suomen Standardisoimisliiton myöntämän ympäristösertifikaatin Kymi sai ensimmäisenä suomalaisena metsäteollisuusyrityksenä vuonna 1995. Ympäristöjärjestelmällä pyritään hallitsemaan ympäristöasioiden kokonaisuus niin, että ympäristönsuojelun taso pysyy hyvänä ja sen parantuminen voidaan osoittaa, todetaan luonnonsuojelupiiriin perusteluissa.

UPM-Kymmeneltä sitoumus puun alkuperästä

UPM-Kymmene on antanut saksalaiskustantajille sitoumuksen yhtiön käyttämän puun alkuperästä.

Sitoumuksen mukaan UPM-Kymmene ei osta Venäjältä puuta, joka on peräisin suojelealueilta tai suojelettaviksi suunnitelluilta alueilta. Tämän varmistamiseksi yhtiö edellyttää jokaiselta puuntoimittajalta selvitystä puun alkuperästä.

Lisäksi UPM-Kymmene on luonut Venäjällä omista ammattihenkilöistään koostuvan organisaation, joka suorittaa maastotarkistuksia ja varmentaa puuntoimittajien antamat tiedot.

Pasi-Pekka Rossi (vas.) esitteli Bernd von Drosteille, kuinka pahviarkit leikattiin kokoojasylinterillä.

MAAILMANPERINTÖKESKUKSEN JOHTAJA TUTUSTUI VERLAAN:

"Ainutlaatuinen vuosisadan vaihteen teollisuusyhteisö"

Unescon alaisen Maailmanperintökeskuksen johtaja **Bernd von Droste** ja **Hülshoff** tutustui Verlan tehdasmuseoon toukokuun 29. päivänä. Hänen käyntinsä liittyi parhaillaan meneillään olevaan Verlan Unescon maailmanperintöehdokkuuteen.

"Verla on ainutlaatuinen. Täällä on säilynyt täydellisenä vuosisadan vaihteen teollisuusyhteisö – se on jotain, mikä nykyisin on erittäin harvinaista", Droste arvioi. Verlan kaltaisessa paikassa pystyy hänen mukaansa näke-

mään selvästi kehityksen nopeuden ja rajuuden. "Kun kävin ensimmäisen kerran Suomessa vuonna 1958, Verla oli vielä toimiva tuontantolaitos. Nyt museo kertoo elämäntavasta, jota ei enää ole."

Opetusministeriö esitti Unescolle vuonna 1995 Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan liittämistä maailmanperintölistalle. Nyt riippumattomat arvioijat ovat saaneet arviointinsa valmiiksi ja maailmanperintökomitean työvaliokunta käsittelee arviot kesäkuun loppuun mennessä, minkä jäl-

keen se tekee suosituksensa 21 eri maan edustajista koostuvalle komitealle. Lopullinen päätös siitä, hyväksytäänkö Verla maailmanperintölistalle, tehdään Drostien mukaan ensi joulukuussa.

"Jos minulta kysytään, Verlan pitäisi olla maailmanperintölistalla massa- ja paperiteollisuuden edustajana. Kohdetta ei pitäisi kuitenkaan rajata pelkästään tehtaaseen, vaan myös ympäröivä ruukkikyhteisö tulisi suojella.

Jatkuu sivulla 4.

Kymi alkoi valmistaa papereita pakkaus- ja etikettikäyttöön

Kymi on yhteistyössä Wisaforestin kanssa kehittänyt toispuoleisesti kaksoispäällystetyt paperit taivepakkaus- ja etikettikäyttöön. UPM Pack -toimialan valikoimiin liitetyn tuotteen pohjapaperi valmistetaan Kymin paperitehtaan PK 8:lla ja päällystetään Coater 2:lla.

Uuden lajin lisäämisen tuotepalettiin uskotaan tasapainottavan päällystyslaitoksen kannattavuusvaihteluita,

sillä ko. tuotteet ovat vähemmän alttiita suhdannevaihteluille kuin perinteiset päällystetyt paperit. Kymin tuotantokoneisto on paitsi tehokas ja ajanmukainen, myös tuotantokyvyltään kilpailukykyinen.

Iso kapasiteetti aiheuttaa kuitenkin myös haasteita, koska taivepakkaus- ja etikettipaperiasiakkaat vaativat nopeaa ja joustavaa palvelua.

Uudet lajit on nimetty eri loppukäyttäjien mukaan. KymFlex on kehi-

tetty neliväristen pakkausten paperiksi ja se sopii erityisesti suklaa-, kahvi- ja keksipakkauksiin, mutta myös mm. pehmeämpiin savukepakkauksiin.

Sileyttä ja kiiltoa ansiosta KymFlex soveltuu niin syväpaino, offset- kuin flexopainatukseenkin. Sitä voidaan myös laminoida ja päällystää.

KymLabel on suunniteltu etikettikäyttöön. Hyvän ajettavuutensa vuoksi se sopii erityisesti nopeille pakkauslinjoille.

7.6. 1996

POVARI

Pyrrhoksen voitto

Ei tavattu turuilla eikä toreilla. Lakon suhteen onneksi sentään näin. Jääkiekon MM-kultaa olisi voinut juhliakin. Vaikka työttömien ensisijainen etu olisi tulla työllistetyksi eikä nauttia työttömyysturvaa, väänsi ay-liike lakonuhallaan viisareita jälkimmäiseen suuntaan. Sopusynty kolmannen ja pöytään kutsumattoman osapuolen eli työnantajien kustannuksella, joiden maksuosuutta työttömyysturvakuiluista vuosittain merkittävästi nostetaan.

Hallituksen tekemään kompromissiin jäi lisäksi kytymään suuri riski siitä, että yrittäjät pannaan lisäksi vielä maksamaan määrättömiä summia ay-liikkeen jäsenten kouluttamisesta. Tämän ns. koulutusvakuutuksen malli on kopioitu Ranskasta, jossa yritykset joutuvat maksamaan koulutusmaksua, elleivät itse järjestä henkilöstölleen koulutusta.

Suomen suuri työttömyys on jo nyt lannoittanut kaikenlaisia koulutuksen kukkasia, kun väkeä on haluttu piilottaa työttömyyskortistoista. **Koulutuksen nimissä kyseessä on kuitenkin uusi vero – vieläpä uusi palkan sivukulu, jonka alentaminen on muutoin todettu työllistämisen erääksi keskeiseksi ehdoksi.** Mutta sitä tosiasiaahan, että työvoimakustannuksilla ja työn kysynnällä olisi joku riippuvuussuhde keskenään, ei ay-väki ole tunnustanut aiemmin eikä syntyneen ratkaisunkaan yhteydessä.

Mikäli koulutusvakuutus toteutuisi ay-liikkeen ajamassa muodossa olisi yritysten – maksun välttämiseksi – koulutettava henkilöitä, oli siihen tarvetta tai ei. Tai sitten maksettava tietty prosentiosuus palkkasummasta valtakunnalliseen koulutusrahastoon, josta rahoitetaan työttömien osallistuminen itse valitsemaansa ammatilliseen koulutukseen!

1990-luvulla – jo neljä kertaa hallitusta ja työnantajia lakoillaan painostaessaan – on ay-liike omasta mielestään aina ollut hyvällä eli työttömien asialla. Ei tarvitse kuitenkaan olla suurikaan työmarkkinaguru nähdäkseen kenen kainalossa ketunhätä liehuu. **Kyse on yksinkertaisesti jäsenhankinnasta.**

Työttömyysturvaan liittyy vahvoja ideologisia ja valtapoliittisia latauksia. **Ay-liikkeen valta perustuu olennaisesti siihen, että sillä on lähes monopoli ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan.** Se on etu, joka saa ihmiset liittymään ammattiliittoon ja työttömyyskassan jäseneksi. Sen sijaan ay-liikettä on vähemmän – paitsi juhlapuheissa – kiinnostanut, mitä tapahtuu niille, jotka saavat vain peruspäivärahaa ja niiden nuorten kohtalo, jotka eivät ole saaneet ensimmäistäkään työpaikkaa eivätkä siten ole voineet hakeutua ammattiliiton jäseneksi. Ketunhätä liehuu koulutusvakuutuksenkin todellisen tavoitteen takana. Ay-liike saisi siitä uuden jäsenedun, kun koulutautumisoikeus olisi vain työttömyyskassan jäsenillä.

Pyrrhos (noin 319 – 272 eKr.) sanoi voitettuaan roomalaiset Ausculumissa ”vielä tällainen voitto ja olen hukassa”. **Suomalaista kansanvaltaa ajatellen voisi sanoa: vielä yksi ulkoparlamentaarinen voitto ay-liikkeelle, niin Suomi on hukassa. Konsensuksesta ja eritoten kolmikannasta näyttää olevan jäljellä vain yksi kanta. Se on ay-liikkeen kanta, eikä suinkaan aina valtakunnan kokonaisedun mukainen.**

Suomessa on suhtauduttu kielteisesti ns. Uuden-Seelannin malliin. Olisi kuitenkin hyvä muistaa, että sielläkin tähän ajaututtiin olosuhteiden pakosta, ei vapaasta tahdosta. **Rahat loppuivat ja turvaverkkoja oli pakko purkaa.**

Kymin johtoryhmien henkilöstö-edustajat valittu

Hallintoedustus toteutetaan Kymillä johtoryhmän lisäksi paperin, sellun/energian sekä tehdaspalvelun operatiivisissa johtoryhmissä.

Kymin johtoryhmän kolmesta henkilöstön edustajasta kaksi edustaa työntekijöitä ja yksi toimihenkilöitä. Toimihenkilöiden edustus kiertää eri toimihenkilöryhmien kesken.

Paperin sekä sellun/energian operatiivisissa johtoryhmissä työntekijöiden edustajia on yksi, tehdaspalvelun operatiivisissa johtoryhmissä kaksi. Tekniset ja teollisuustoimihenkilöt valitsevat operatiivisiin johtoryhmiin yhteisen edustajan, ylempillä toimihenkilöillä ei ole operatiivisissa johtoryhmissä erillistä edustajaa.

Hallintoedustus johtoryhmissä toteutetaan 1.8.1996 alkaen. Nyt valittujen edustajien toimikausi kestää poikkeuksellisesti tämän vuoden loppuun, minkä jälkeen edustajat valitaan kaksivuotiseksi toimikaudeksi.

Henkilöstön edustajat johtoryhmissä:

Pentti Vainio (sylinterimies Eero Huusko).

Kymin johtoryhmä: toimihenkilöiden edustaja tuotantopäällikkö Timo Johansson (varalla vuoromestari Verner Helenius), työntekijöiden edustajat: pääluottamusmies Erkki Mukkila (jätevesilaitoksen hoitaja Eero Jaakkola) ja pääluottamusmies Jorma Timonen (työsuojeluvallatutettu Heikki Tiihonen).

Sellun/energian operatiivisen johtoryhmä: toimihenkilöiden edustaja: vuoromestari Verner Helenius (osastosihteeri Irja Halme), työntekijöiden edustaja: pääluottamusmies Jorma Timonen (haihduttamon hoitaja Jukka Henttu).

Tehdaspalvelun operatiivisen johtoryhmä: toimihenkilöiden edustaja: varaosateknikko Pentti Suokas (osastosihteeri Sinikka Salakka), työntekijöiden edustajat asentaja Kari Niemi (asentaja Jorma Sorsa) ja kirvesmies Markku Mäkelä (automaatioasentaja Juha Penttilä).

Paperin operatiivinen johtoryhmä: toimihenkilöiden edustaja päivämestari Jukka Sunttila (varastokonttoristi Satu Silvonnen), työntekijöiden edustaja: rullapakkauskoneen hoitaja

Paperikoneet seisovat osan kesää

Kymin paperikoneet seisovat kesällä vuorotellen: PK 9:n vuosiloma-seisokki alkaa 21. kesäkuuta ja päättyy 17. heinäkuuta. PK 8 seisoo 19.7. – 14.8., päällystyslaitos pysähtyy 25. heinäkuuta ja käynnistyy uudelleen 20. elokuuta.

A4-linjojen vanhat leikkurit seisovat vuoron perään juhannukselta, uusin A4-leikkuri käy koko kesän. Isojen arkkien leikkurit käyvät normaalisti koko kesän ajan, samoin PK 7 ja MG-koneet. Hiomon seisokki on 12.7. – 7.8.

Kuusanniemen sellutehtaan tuotanto sopeutetaan hienopaperitehtaan tarpeen mukaiseksi. Tuotantotason arvioidaan jäävän 70 – 80 prosenttiin budjetoidusta.

Mäntylinja pysähtyy juhannus-seisokkiin 16. kesäkuuta ja käynnistyy uudelleen 26. päivänä. Suurin työ on uuden jälkilajittelun kytkentä. Koivulinja ajaa 20.6. asti ja käynnistyy 26.6. Koivulinjan merkittävin seisokkityö on 1-keittimen tarkastus ja mahdollinen korjaus. Seisokin aikana sellutehtaalla ei tehdä pyhäitä.

Kuivauskoneen seisokki on 17. – 30. kesäkuuta.

Puunkäsittely ajaa kevennetyllä mallilla: joinakin päivinä, kun osa henkilökunnasta on lomalla, aamutai iltavuorossa ei ajeta tuotantoa.

Suunnitelman mukaan soodakattila 1., haihduttamo 1. ja meesauuni 1. seisovat heinä – elokuun.

Lohikalapäästö Kymijokeen

Kymijoen lohikalat saivat toukokuun alussa seuraa, kun Kymi istutti jokeen meritaimenia ja kirjolohtia. Voikkaan tehtaan ja Kuusankosken vesivoimalaitoksen väliselle jokialueelle istutettiin 400 kiloa meritaimenia ja 820 kiloa kirjolohtia. Taimenet olivat keskikooltaan 1,6 kiloa ja kirjolohet noin 800-grammisiä.

Kuusankosken vesivoimalaitoksen alapuolelle istutettiin lisäksi 630 kiloa 800-grammisiä kirjolohtia.

Ympäristöhygieenikko **Erkki Haarto** Kymin ympäristönsuojeluosastolta kertoo, että istutukseen päädyttiin, koska joen veden laadun parannuttua myös lohikalat viihtyvät Kymijoessa hyvin. Kevään aikana on tehty vesiluvan mukaiset velvoiteistutukset Kotkan ja Pyhtään alueelle. Vaelluskalat eivät kuitenkaan pääse nousemaan Kymiä Kuusankoskelle asti, joten ylimääräinen istutus haluttiin kohdistaa Kuusankosken alueelle joen virkistyskäytömahdollisuuksien parantamiseksi.

Kalat toimitti rautalampilainen Savon Taimen Oy ja istutuksissa avustivat Kymenlaakson kalamiespiirin edustajat.

Kymin vanhan sulfittiselutehtaan edustalle istutettiin 630 kiloa kirjolohtia. Kalat olivat kooltaan keskimäärin 800-grammisiä. Istuttamassa Raimo Löytty (vas.) Kymenlaakson kalamiespiiristä ja ympäristöhygieenikko Erkki Haarto Kymiltä.

KUVA: KIMMO REKIMIES

KUVA: KIMMO REKIMIES

Sellun kuivauskone uusitaan

Kuusanniemen sellutehtaan kuivauskone uusitaan loppukesästä päättyvässä projektissa. Kolmessa vaiheessa toteutettavalla uusinnalla parannetaan koneen käyntivarmuutta ja ajettavuutta sekä vähennetään vedenkäyttöä.

Toukokuun loppupuolella pidetyssä kolmen päivän seisokissa otettiin käyttöön uusi konesäiliö oheislaitteineen. Konesäiliöllä korvattiin vanha konekyppi – uudella ratkaisulla parannetaan massan sakeu-

Kuivauskoneen hoitaja Paavo Frantsi arvioi, että työ sinänsä ei muutu kovin paljon uusinnan takia. "Valvonta tulee lisääntymään, mm. lauhdepumppujen valvonta on hieman tarkempaa kuin vanhassa järjestelmässä. Ammattikoulun tilaisuudessa kerrottiin uusista laitteista, varsinkin koulutus pääsee alkamaan vasta, kun laitteet on asennettu ja ne saadaan käyttöön."

densäättöä ja prosessin hallittavuutta.

Juhannusseisokissa tehtävissä muutoksissa otetaan käyttöön veden kulutuksen vähentämiseen tähtäävät uusinnat: veden kulutus pyritään pienentämään kolmasosaan nykyisestä tasosta. Tähän päästään lisäämällä 0-veden käyttöä koneen lyhyessä kierrossa: viirojen pesusuihkuissa käytettävä kylmä kemiallisesti puhdistettu vesi korvataan 0-vedellä. Ratkaisu parantaa myös koneen lämpötaloutta.

Tyhjiöpumppujen tiivistevetenä käytettävä, jätevedeksi menevä raakavesi korvataan kemiallisesti puhdistetulla vedellä, joka otetaan takaisin prosessiin. Sen lämpötila nostetaan lämmönvaihtoroneissa +50 asteeseen, minkä jälkeen vettä käytetään pesuvetenä tai siitä val-

mistetaan kuumaa vettä hyödyntämällä kuivausjärjestelmän hönkähöyryjä.

Juhannusseisokissa käyttöön otettaviin uusintoihin kuuluvat lisäksi tyhjiöjärjestelmän modernisointi, lämmön talteenoton uusinta sekä sähköistyksen peruskorjaus. Kuivauskoneen uusi sähkötila sijoitetaan konesalin ja SO₂-säiliön väliin rakennettavaan uudisrakennukseen. Mm. kaapeloinnit uusitaan lukuunottamatta tasavirtakäyttöjä. Salivalaistus on jo uusittu. Loput projektin sähkötoista toteutuvat pääosin kesäkuussa.

Loppukesään sijoituvassa seisokissa otetaan käyttöön lauhdejärjestelmän kuivaussylinterien sisäiset lauhteenpoistolaitteet sekä sylinterikohtaiset lauhteenpoistimet. Vanhan kuivausosan ja välilämmitti-

men lauhdeputkisto uusitaan ja koneelle asennetaan kaksi uutta lauhdesäiliötä. Myös paalauslinja kunnostetaan uusimalla kuljettimia sekä sitomalaitteet.

Noin 25 miljoonaa markkaa maksavaan uusintaan sisältyvät myös kuivausosan hoitopuolen laakereiden uusinta, kuivanpään pulperin peruskorjaus sekä lisärakennus, johon sijoitetaan sähkö- ja ilmastointitilat sekä konesäiliö.

Käyttöhenkilöstö, varamiehet, vuoromestarit, kunnossapidon aluemiehet ja vuorokorjausryhmä olivat päivän kestäneessä koulutuksessa teollisuusoppilaitoksella toukokuun alkupuolella. Kolmena päivänä järjestetyissä tilaisuuksissa vetäjänä oli oman henkilökunnan ohella konsultin, JP-suunnittelun, sekä laitetöimittäjien edustajia.

Jatkoo etusivulta.

Täällä ovat säilyneet tuotanto-prosessin ohella myös sosiaaliset aspektit ja kokonainen työyhteisö.”

Maailmanperintölistan 469 kohteen joukossa on vain vähän teollisuuslaitoksia. Droste kertoo, että vain parhaat kohteet hyväksytään. “Verla ei ole suurin tai hienoin, eikä se ole maailmanlaajuisesti yhtä merkittävä kuin esimerkiksi Krakovan kaupunki tai Egyptin pyramidit. Verla oli pieni yhteisö, mutta se oli merkittävä omalle ympäristölleen. Verlan arvo on sen tyypillisyydessä – täällä näkee kuinka aikaisemmat sukupolvet elivät ja työskentelivät ympäristössä, jossa elämä ei aina ollut helppoa. He myös rakensivat modernin Suomen perustan sekä osaltaan kehittivät yhtiötä, josta on kasvanut Suomen ja Euroopan suurin metsäteollisuusyritys.”

Drosten mielestä nyt osataan jo antaa arvoa asioille, joita 30 vuotta sitten pidettiin itsestäänselvyyksinä. Perinteinen teollisuusyhteiskunta on muuttumassa tietoyhteiskunnaksi – muutama kymmenen vuotta sitten käytössä olleet tuotantomenetelmät ja -laitteet ovat vanhentuneet ja huomattava osa on hävitetty.

Verla on Drosten mukaan säilyttävä joka tapauksessa, hyväksytään se maailmanperintölistalle tai ei. “Museo on myös sikäli merkittävä, että missään muualla yksityinen yritys ei ole investoinut niin paljon vanhan perinteen säilyttämiseen.”

Verlan tehtaan keskeiset rakennukset on suojeltu rakennus-suojelulaille.

Pariisissa työskentelevän von Drosten seurueeseen kuuluivat osaston johtaja **Pekka Kärki** ja tutkija **Margaretha Ehrström** museovirastosta, ylitarastaja **Jukka-Pekka Flander** ympäristöministeriöstä sekä johtaja **Kris Endresen** maailmanperintökeskuksen pohjoismaiden toimistosta Olostsa. Vierailua isännöivät johtaja **Eero Niinikoski** ja viestintäsuunnittelija **Anna-Leena Terhemaa** Kymiltä. Tehdasmuseota vieraille esitteli kesäopas **Pasi-Pekka Rossi**.

Maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemiseksi tehdyn Unescon yleissopimuksen tavoitteena on kansainvälisen yhteistyön avulla suojella yleismaailmallisesti erityisen arvokasta kulttuuri- ja luonnonperintöä.

Maailmanperintöluettelossa on nykyisin 469 kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelukohdetta mm. Egyptin pyramidit, Intian Taj Mahal -hautamuistomerkki sekä Kiinan muuri. Suomesta Maailmanperintökomitea hyväksyi maailmanperintöluetteloon Suomenlinnan ja Vanhan Rauman vuonna 1991 ja Petäjäveden puukirkon vuonna 1994. Uusia kohteita luetteloon otetaan vuosittain 25 – 30.

Von Droste painotti erityisesti kansainvälisen yhteistyön merkitystä suojelutyössä. “Monissa maissa on rikas kulttuuriperintö, mutta ei välttämättä materiaalisia edellytyksiä sen vaalimiseksi ja säilyttämiseksi jälkipolville.” Pohjoismailla on hänen mukaansa ollut huomattava rooli mm. Baltian ja Afrikan maiden avustamisessa.

Verla-päivää viettämässä

TEKSTI: ANNA-LEENA TERHEMAA, KUVAT: KEUJO KOIVULA

Hiljainen oli kylätie toimittajan kävellessä Verlan puistossa Verla-päivänä aamukymmeneltä. Viisi petankkijoukkuetta kilpaili pääsystä loppukilpailuun halkolainin kupeessa. “Sehän heittää kuin moukaria”, kuului kilpakumppaneiden joukosta, kun heittäjän kuula liivahti snadin lähelle. Fröbelin Palioiden reipas musiikki soi Riemuriihessä tyhjälle lasten tempusalille. Väentupa avasi oviaan Verla-päivän vieraille. Patruunan Pytingissä valmistauduttiin lihapullapatojen kanssa nälkäisiin Verla-päivän vietäjiin.

Puoli yhdeltätoista toimittaja opiskeli hetkisen kävelykoulussa **Tiina Saulilan** johdolla. Opiskelu jäi keskeneräiseksi, sillä kävelytien testauspaikalle nuorisoseurantaloon eteen oli ensimmäinen kunnostaan kiinnostunut saapumassa. Näppärällä tekniikalla **Risto Hanén** mittasi **Launikarin Antin** pulssia. Tietokoneeseen syötettiin pulssin lisäksi Antin pituus sekä paino ja näiden tietojen avulla kone printtasi kuntotiedot ja liikuntaohjeita.

Auringon paistaessa toimittajan oli mukava astella valokuvaajan kanssa Verlantietä pitkin takaisin päin. Riemuriihessä **Karvisen Kalle** ja **Antti** kokeilivat parhailaan tempurataa isänsä **Raunun** johdolla. Ensin hypittiin renkaiden yli ja läpi, sitten kömmittiin pimeään tunneliin. Liukurataa myöten päästiin apinaköysille, käveltiin purkkien kanssa, heitettiin koripalloa, tasapainoiltiin heiluvien lankujen päällä ja koko ajan piti varoa, ettei putoa rotkoon...

Puolenpäivän aikaan alkoi saunarannassa kuhista. Neljä soutuviestiä osallistuvaa joukkuetta verrytteli ennen koitostaan ja yleisö valmistautui tulevaan taistelun märkään tiimellykseen. Voikkaan naisvoimistelijat lämmittivät sekä yleisön että soutajat vauhdikkaalla jumppalla ja Hip Hop -esityksellä.

Päivän isäntä **Leo Silén** lähetti venekunnat matkaan ja heti alussa Paperiammattiosasto 36:n joukkue otti ohjat käsiinsä ja niitä myös pi-

Karvisen Antti Voikkaan naisvoimistelijoiden suunnitteleman tempuradan alkutaipaleella.

Antti Launikarin (vas.) pulssia mittaamassa Risto Hanén.

teli loppuun asti ylivoimaisesti. Voikkaan johdon joukkue jäi merirosvohuiveistaan huolimatta pitämään perää. Kisan aikana taikuri **Markku Purho** rentoutti jännittyneitä mieliä hauskoilla tarinoilla.

Yhden maissa alkoi Patruunan pytingistä kantautua tyytyväinen puheensorina. Sinne oli kirjoittajankin asteltava, sillä vatsa antoi selkeän viestin. Jälkeenpäin toimittajalle kerrottiin, että noin 200 henkeä kävi syömässä pytingin maukkaita lihapullia.

Iltpäivällä oli vielä mahdollisuus taistella lentopallossa Kuusankosken herruudesta, kilpailu luontopolulla ja voittaa Kuusankosken tehtaitten suunnistusmestaruus. Päivän annista kylläisenä toimittaja hyppäsi viimein auringon kuumetamaan autoonsa ja nauroi mieleensä jääkylmään Vähä-Kamposen pulahtaneita soutuviestin voittajia...

Verla-päivän tuloksia:

Soutu: 1. Paperiammattiosasto 36: Timo Wass, Marko Dahl, Kimmo Kossila, Pekka Taavila 2. Kni kp: Raimo Mäkinen, Erkki Toivonen,

Pentti Kantola Kymän johdon joukkueesta näyttää Peter Ahlbomille, missä ranta on.

Kuntokauden 1995 – 96 palkintomatkojen voittajat

Palveluksessa olevat:

Kevään hiihtomatka -97

Antero Ahtiainen, Jouko Askola, Hilikka Espo, Hilikka Hallikas, Markku Hildén, Heikki Kainulainen, Hannu Kohvakka, Marjatta Kääpä, Heikki Laitinen, Hannele Levonen, Seppo Mäkinen, Eero Pihkala, Seppo Pukki, Hannu Salo, Tuula Saloranta-Salonen, Satu Silvonen, Pertti Sivonen, Marjo Sopanen, Leo Suokas, Timo Suominen.

Syksyn ruskamatka -97:

Mauno Arko, Pauli Gardemeister, Pekka Halinen, Ari Hietanen, Atte Kekkonen, Kaarina Kellokoski, Lassi Kukkola, Kalervo Laine, Risto Laine, Aimo Lappalainen, Aune Laurinmaa, Esko Liljanheimo, Pentti Manninen, Lea Niskanen, Oiva Riihi-

mies, Ilkka Suortanen, Markku Toivonen, Tuija Tyynelä, Hannu Vartiainen, Kalevi Vesalainen.

Eläkeläiset:

Syksyn ruskamatka -97:

Arnold Järvinen, Aimo Heinonen, Pauli Kalenius, Reino Kivinen, Hilikka Käyhkö, Väinö Lehtonen, Elli Mauno, Liisa Paavola, Jouko Sippo, Vilho Viinikainen.

Perheenjäsenet:

Ruskamatka -97:

Eija Harlin, Lea Jokimies, Eija Karvonen, Helena Mäkinen, Terhi Parén, Sirpa Saareks, Pekka Savolainen, Eila Taipale, Pirjo Vallenius, Kyllikki Vesalainen.

Hannu Puujalka, Jukka Rihu 3. Kymän johto: Peter Ahlbom, Pentti Kantola, Jaakko Sutela, Ari Jattu. 4. Voikkaan johto: Pertti Asunmaa, Martti Purmonen, Juha Kääriäinen, Matti Laaksonen.

Petankki: 1. MacIg-team: Martti ja Marja Purmonen, Eero Eriksson 2. APE: Arvi Härkönen, Pertti Nurmilaukas, Raili Eriksson.

Lentopallo M: 1. Voikkaa: Jari Kääpä, Jari Kähärä, Matti Toivonen, Petro Lallukka, Pasi Mustonen 2. Kymintehdas: 3. Kuusanniemi.

Keskinäiset ottelut: Ky-Kni 2-0, Vo-Kni 2-0, Vo-Ky 2-0.

Suunnistajat kävivät kisaansa Jukolan viestin paikoista ja Kuusankosken mestaruuksista Hirvijärven maastossa:

H21: 1. Mika Elo 1.12,10 2. Mikko Eklund Vo 1.24,02 3. Ari Hietanen 1.50,10. **H35:** 1. Seppo Pasi 1.33,15 2. Jari Eklund Vo 1.33,29 3. Mikko Kekki 1.41,20 **H45:** 1. Esko Pulkkinen 1.39,34 2. Eero Pasanen 1.45,23 3. Kalevi Meriluoto 1.47,22

Kymän ja Verlan kylätoimikuntien välisessä ongintaviestissä ei saatu ratkaisua aikaan. Kenelläkään kun ei näet ollut yhtään todistettavaa kosketusta kalaan, vaikka paikalla olikin vaadittavat kaksi todistajaa.

Luontopolkukisan parhaat: 1. Sirpa Leino 11 (max. 15), 2. Maija Valto (10), 3. Antero Ahomies (8), 4. Jukka Autio (8), 5. Eila Vanhala (8).

Kymmene ja Valmet

”rautainen pari” paperikoneiden ostajana ja valmistajana

“**S**odan jälkeisenä aikana paperitehtaan ja koneitoimittajan suhteissa on tapahtunut ‘suurten linjojen’ muutoksia, jotka osaltaan selittävät myös Rautpohjan suhteiden kehitystä Kymmenen paperitehtaisiin. Oleelliset muutokset koskevat yritysten työnjakoa ja kontaktipintaa”, todetaan **Kimmo Alajoutsijärven** väitöskirjassa, joka 19.4. tarkastettiin Jyväskylän yliopistossa.

1940- ja 1950-luvuilla paperitehtailla oli omia konepajoja, mikä mahdollisti omatoimiset pienet uusinnot. Samaan aikaan suomalaiset koneenrakentajat olivat suhteellisen pieniä ja kykenivät paperikoneitoimituksissa vain osatoimittajiksi. Tämä vaikutti työnjakoon.

Vähitellen koneenrakentajat kehittyivät suuremmiksi ja niiden toiminta koko paperikoneen kattavaksi. 1950- ja 1960-luvuilla suuret toimittajat alkoivat vastata yhä enemmän koko paperikoneitoimituksesta. Seuraavilla kahdella vuosikymmenellä toimittajat alkoivat vastata myös koestuksista, starteista ja tuotantoajokokeiluista.

Ostajan ja toimittajan kontaktit olivat Alajoutsijärven mukaan 1950-luvulla ja 1960-luvun alkupuolella “vuorineuvostoisia”. 1960- ja 1970-luvuilla ydinverkoston pääsi mukaan koneenrakentajan myyntijohto.

1970-luvun lopulla ja varsinkin 1980-luvulla vuorineuvoston merkitys yritysten välisessä vuorovaikutuksessa väheni ja keskijohdon asema tuli tärkeämmäksi.

1980-luvun lopulla ja 1990-luvun alussa on nähtävissä sekä ylimmän johdon “paluu” että asiantuntijoiden kasvava merkitys. Viimeistä vaihetta voidaan nimittää “koko kontaktipinnan periodiksi”.

Voikkaan ja Valmetin suhteiden ensimmäistä periodia voidaan Alajoutsijärven mukaan kutsua “suhteiden edellytysten syntymiseksi”. Tuolloin, vuosina 1945 – 48, Voikkaa elpyi ja Valmet oli sotakorvaustuotteiden yleiskonepaja.

Toisessa eli suhteiden esivaiheessa Valmet kohosi varteenotettavaksi ehdokkaaksi Voikkaan paperikoneenrakentajana. Valmet sai ensimmäiset merkittävät referenssit vuosina 1953 – 55, jotka lisäsivät Voikkaan luottamusta yhtiöön. Toinen merkittävä seikka oli Beloitin ja Wärtsilän epäonnistuminen PK 16:n ja PK 17:n uusinoissa.

Kolmannessa eli suhteen kehitys- ja vakiintumisvaiheessa Valmetista muodostui Voikkaan hovihankkija, eikä Voikkaa huomionnut muita toimittajia juuri lainkaan. Neljännessä, suhteen kriisivaiheessa, yhteistyö joutui historiansa ainoaan kriisiin PK 18:n epäonnistumisen myötä. Suhde alkoi normalisoitua vuonna 1990, kun tehtaanjohtajaksi nimitettiin Valmetissa aikaisemmin työskennellyt diplomi-insinööri **Kari Kalliala**.

Kymin suhteita synnyttiin 1960-luvun alussa

Kymi-Valmet -suhteen kaksi ensimmäistä periodia olivat samantyyppisiä kuin Voikkaa-suhteet. Suhteen edellytysten syntymisvaiheessa 1945 – 48 Kymi elpyi ja sotakorvaukset työllistivät Valmetia. Suhteen esivaiheessa, vuosina 1949 – 60, Valmet kohosi varteenotettavaksi koneitoimittajaksi Kymille.

Tiiviin yhteistyön vuosia 1960 – 61 kuvataan suhteen synnyn ajaksi. Tämän jälkeen seurasi kuitenkin suhteen katkeaminen vuosiksi 1962 – 69.

Keskeytyks johtui siitä, että Valmet suuntautui sanomalehti- ja aikakauslehtipaperia valmistavien koneiden toimittajaksi ja Wärtsilä keskittyi hienopaperikoneiden valmistukseen.

Tampella, Valmet ja Wärtsilä solmivat 1960-luvun lopulla TVW-sopimuksen, jonka mukaan hienopaperikoneet siirtyivät vähitellen Valmetin tuotealueelle. Tämän sopimuksen solmimista seurasi suhteen toinen esivaihe, eli Valmetin kehittyminen varteenotettavaksi hienopaperikoneitoimittajaksi vuosina 1970 – 81.

Vuonna 1981 Kymi tilasi Valmetilta siihen aikaan maailman suurimman hienopaperikoneen, PK 8:n. Hanketta seurasivat useat uusinnot ja PK 9:n toimitus. Tätä viimeistä vaihetta voidaan kutsua suhteen uudelleensyntymis- ja kehitysvaiheeksi.

Nordlandin kanssa menestystä

Myös Valmetin suhteissa Nordland Paperiin on havaittavissa esivaihe, joka oli kuitenkin Nordlandin ja Wärtsilän tiiviin yhteistyön kautta. Suhteen syntyvaiheessa Valmetin tuotealue laajeni hienopaperikoneisiin ja Nordland Paper siirtyi Valmetin asiakkaaksi vuosina 1972 – 80.

Ensimmäinen iso kauppa yritysten välillä tehtiin vuonna 1975, jolloin Valmetilta tilattiin PK 3. Projekti onnistui erinomaisesti, mutta PK 2:n uusinta puolestaan epäonnistui. Kriisi jäi kahden vuoden mittaiseksi, sillä vuodesta 1983 voidaan katsoa alkaneen suhteen kehitysvaiheen. 1990-luvun alkuun mennessä toteutettiin menestysprojektit PK 1:n uusinta ja PK 4.

Kilpailutuksesta yhteistyöhön

Tutkimuksen eräs keskeinen johtopäätös on, että pitkällä aikavälillä kilpailutussuhde muuttuu yhteistyösuhteeksi. Asiakas – myyjä -suhteiden kehitys on herkkää ja syklistä, ei niinkään determinististä ja kumulatiivista.

Eräs mielenkiintoinen piirre on se, että synty- ja kehitysvaiheita on vaikea erottaa toisistaan; suhteet ovat syntyvaiheensa jälkeen siirtyneet melkein samantien kehitysvaiheeseen.

Esimerkiksi Kymi ilmoitti PK 8:n projektissa heti, ettei se aio pyytää tarjousta muilta toimittajilta. Paperikoneprojekti edellyttää aina molemmilta suurta intensiteettiä,

Kymin ja Valmetin projektiväkeä PK 9:n viiraosalla Rautpohjassa vuoden 1988 maaliskuussa.

mikä nopeuttaa suhteen kehitystä eteenpäin.

Väitöskirjan “Rautainen pari. Kymmenen ja Valmetin suhde, lähiverkosto ja makrovoimat 1948 –

90” tekijä pyrki tutkimuksellaan lisäämään ymmärtämystä hyvin pitkien asiakas – myyjä -suhteiden kehittymisestä investointihyödykkeemarkkinoilla.

Sopimus PK 8:n tilaamisesta allekirjoitettiin tammikuussa 1981. Kättelemässä Kymi-yhtiön toimitusjohtaja Fredrik Castrén (vas.) ja Valmetin toimitusjohtaja Matti Kankaanpää.

Reppumatka kiehtovassa Borneossa

“Tropiikki, sademetsineen, eläinmaailmineen ja ‘ihmissyöjineen’, on pienestä pitäen kiehtonut minua erityisen paljon. Ajatuksissani ovat olleet Amazonin alue Etelä-Amerikassa ja Indonesian saaret, Borneo, Celebes, Sumatra ja Jaava”, sanoo sisäinen tarkastaja **Stig-Olof Forsström**.

“Näin pääsimme paikallisten kanssa juttusille myös matkojen aikana. Tässä suhteessa olimmekin hyvin aktiivisia. Yösijaa aloimme etsiä kun ilta alkoi hämärtää”, kertoo Stig-Olof.

Kaikkialla ihmiset olivat todella ystävällisiä, auttavaisia, uteliaita ja hyvin halukkaita jutusteluun. Kiinnitin huomiota koululaisten iloiseen seurusteluun keskenään kaikkialla, missä heitä näki. He vaikuttivat hyvin tasapainoisilta ja onnellisilta. Malesiassa on hyvin kehittynyt koulujärjestelmä. Kerjäläisiä emme kohdanneet missään.

Borneon pohjoisosassa sijaitsevassa Sabahin osavaltiossa kävimme merirosvojen moneen kertaan polttamassa Kota Kinabulun kaupungissa. Sieltä matkasimme Kinabalu-vuorelle. Siellä kasvaa maailman ehkä suurin kukka, rafflesia, jonka läpimitta on 1 m ja painoa jopa 9 kg.

Otimme kuuman, fosforipitoisen kylvyn Hot Springsin kuumilla lähteillä. Ajoimme huikean junamatkan viidakon läpi Tenomista Beaufortiin. Junaan mahtui ainoastaan 13 ihmistä. Tämä 154 km pitkä rautatie on Itä-Malesian ainoa.

Sarawakin osavaltiossa kävimme mm. Niah-luolissa. Niistä mahtavin, The Great Cave, on yksi maailman suurimmista, pinta-alaltaan 11 hehtaaria. Ihmisiä asettui asumaan

‘Prikät talot’ sijaitsevat yleensä joen rannalla. Paalujen varaan rakennetuissa taloissa saattaa asua jopa 50 perhettä.

näihin luoliin jo 40 000 vuotta sitten. Niissä asuu edelleenkin satakunta Iban-ihmistä. He poimivat arvokkaita pääskysenpesiä luolien katosta. Homma on hyvin vaarallista.

Matkan kohokohdaksi muodostui retki syvälle sisämaahan. Nopealla jokilaivalla pääsimme pieneen Kapit-nimiseen kaupunkiin, jossa tyrimme itsemme vieraiksi erään Iban-heimon kyläyhteisöön. Menimme sinne kanootilla. Koska matka oli pitkä, kanootissa oli perämoottori.

Ibanit asuvat yleensä ns. longhouseissa. Koko kylä, jopa 50 perhettä, asuu samassa talossa. Talo on rakennettu paalujen varaan yleensä joen rannalle.

Koko talon mittaisilla sisä- ja ulkoverannoilla tapahtuu koko yhteisön sosiaalinen kanssakäyminen, niin seurustelu kuin leikkikin. Joka perheellä on talossa oma huone tai asunto. Ibanit kalastavat, metsästä-

Borneo –

osa kaksiosaisista Malesian liittovaltiota

Malesia on pinta-alaltaan Suomen kokoinen maa, jossa on asukkaita noin 17 miljoonaa.

Malesia sijaitsee Kaakkois-Aasiassa, Etelä-Kiinan meren eteläpäässä. Se on alueellisesti kaksiosainen liittovaltio. Länsi-Malesian eli Malajiaan kuuluu 11 pientä liittovaltiota Malakan niemimaalla ja Itä-Malesiaan kaksi suurempaa osavaltiota, Sarawak ja Sabah Borneon rannikolla. Borneossa on maan korkein huippu, 4 100 metriä korkea Kinabalu.

Malajit ja kiinalaiset muuttivat Borneon saarelle 1800-luvulla. Noin 30 muusta vähemmistökansasta suurin ja tärkein on Iban-kallonmetsästäjäkansaa.

Malesiassa maatalous työllistää vajaan kolmanneksen väestöstä ja teollisuus noin 15 prosenttia. Maatalous tuottaa mm. ananasta, raakatupakkaa, pippuria ja kaakaota, myös karjataloutta harjoitetaan. Tärkeimmät vientitavarametallit ovat teollisuustuotteet, kumi, öljy, palmuöljy, sahatukit ja tina.

Malesia on maailman suurin tropiikin puulajien viejä. Tätä valitettavasti tosiasiaa ei voinut olla huomaamatta joilla liikuttaessa. Täyteen lastattuja puuproomuja liikkui tiheään, rannat olivat täynnä puuvarastoja ja myös sahoja oli paljon. Ylisuuri puunhaku ei ole pelkästään ympäristökysymys. Se uhkaa myös erityisesti metsästyksessä eläviä Penan- ja Iban-kansoja.

Tenomien junassa oli paikkoja 13:lle matkustajalle.

TEKSTI: REUJO VIRTÄ

KUVA: STIG-OLOF FORSSTRÖM

”Oli hauskaa, kun sai pelata kavereiden kanssa korista”

Tähteen ala-asteen 6.-luokkalainen **Teemu** kertoo otsikossa osuvasti, mistä koululaisten koripalloturnauksessa on kyse: liikunnan ilosta, yhteistoiminnasta ja hyvästä fiiliksestä. Kymin ja Kouvojen järjestämä turnaus on saanut Kuusankosken kouluissa niin innostuneen vastaanoton, että jatkoa suunnitellaan.

Kuusankosken ala-asteiden koripalloturnaus käynnistettiin viime syksynä yhteistyössä liikunnanopettajien kanssa. Koulujen koripallokausi ajoittuu tavallisesti syksyn loskakelien alkamisesta joulun. Tähteen koulun liikunnanopettaja **Matti Tuomi** arvioi, että ala-asteella koripalloa pelataan kymmenestä kahteenkymmeneen tuntia vuodessa. ”Kieltämättä turnaus muutti painotuksia. Koulukorista ei ole aiempina vuosina pelattu näin paljon”, myöntää **Matti Tuomi**.

Syyslukukauden aikana Kuusankosken ala-asteen kouluissa pyöritettiin omaa sisäistä karsintasarjaansa, jonka edetessä neljänsien, viidensien ja kuudensien luokka-asteiden parhaat pelaajat valikoituivat edustusjoukkueisiin. Kuusankosken koulujen välinen turnaus järjestettiin alkuvuodesta Urheilutalolla. Kymin ja Kouvojen isännöimään tapahtumaan osallistui 39 joukkuetta eli lähes 200 pelaajaa ja lisäksi vielä katsomot täyttäneet kannustusjoukot.

Liikunnanopettaja **Matti Tuomi** mukaan turnajaispäivä antoi tervetullutta vaihtelua ja onnistumisen elämyksiä niin pelaajille kuin yleisöllekin. Myös Kouvojen edustusjoukkueen kapteeni **Jukka M. Toijala** antoi tilaisuudelle täyden tunnustuksen. ”Olen ollut monessa turnauksessa mukana, mutta Kuusan-

koskella vallitsi sellainen ”fiilinki”, jota en ennen ole kokenut. Loppujen lopuksi aika pienellä vaivalla saatiin aikaiseksi näin mahtava tapahtuma. Kuusankosken koululaisturnaus on hyvä esimerkki ja haaste lähikunnille käynnistää vastaavaa toimintaa omissa kouluissaan.”

”Turnaus oli hyvin järjestetty ja siellä oli hyvä tuomari. Siellä oli hyvät säännöt.” **Sami**, Tähtee 6. lk

”Siellä pääsi pelaamaan aika paljon ja eväät oli hyvät. Koulupäivä oli erilainen.” **Mikko**, Tähtee 6. lk

”Siellä näki kaikkia tuttuja kavereita. Oli hauskaa joukkuehenkeä.” **Salla**, Tähtee 6. lk

”Oli tosi kiva pelata ja ei ollut koulua.” **Simo**, Tähtee 5. lk

Ihan hyvä, ei tarvi lisätä mitään.” **Petteri**, Tähtee 5. lk

”Kivaa oli hurrata oman koulun joukkueille ja saada ääni käheäksi.” **Heini**, Tähtee 4. lk

Ennen lukuvuoden loppua aurinkoinen 20. päivä toukokuuta omistettiin vielä koripalloseuralle. Kuusankosken ja Kouvolan ala-asteen koulut ottelivat Kouvolassa Ässätornin pysäköintialueella, joka oli pilkottu kuudeksi pihakorikentäksi. Joukkue ”Street Hunters” eli Kymintehaan koulun viidennen luokan pojat toivat sarjavoiton Kuusankoskelle.

”Haluaisin, että turnaus olisi uudelleen.” **Heidi**, Tähtee 5. lk

Heidiä ja muitakin ala-asteen koululaisia ilahduttanee se tieto, että Kuusankosken koulukoristurnaus on päätetty käynnistää jälleen ensi syksynä. Kaupungin korisestaruuksista otellaan syyslukukauden päätteeksi joulukuussa. Tällöin ratkeaa myös, mikä koulu saa seuraavan kiinnityksen Kymin lahjoittamaan kiertopokaaliin, joka tällä hetkellä komeilee Tähteen ala-asteen ruokalan palkintohyllyllä.

Toukokuun lopulla pelattuun koulukoristapahtumaan osallistui peräti 63 joukkuetta Kuusankosken ja Kouvolan ala-asteilta.

TEKSTI JA KUVA: ANNA-LEENA TERHEMÄÄ

Kouvojen edustusjoukkue kukistui

Kymin koripallojoukkue voitti Kouvojen edustusjoukkueen 29.4. käydyssä tiukassa ottelussa numeroin 64 – 62. Vaikka Kouvat käytti erilaisia apuvälineitä: ilmapallot kannattelivat heidän käsiään, kuminauhat antoivat jalkoihin lisää vipuvoimaa ja kentälle juoksetettiin lahjakkaita juniorivahvistuksia, ei heillä ollut mitään mahdollisuuksia. Pelin tuloksen kannalta jotakin merkitystä voi tosin olla sillä, että pistelasku oli Kymiä suosiva...

Kymi jatkaa Kouvojen sponsorina

Kymi toimii Kouvojen päätukijana myös tulevalle koripallokaudella 1996/97. Sopimus allekirjoitettiin 31.5.

Yhteistyösopimuksen mukaan Kouvat tarjoaa tälläkin kaudella jokaiselle kymiläiselle lipun yhteen SM-runkosarjan otteluun. Tämän lisäksi kymiläiset saavat tuntuvan henkilökuntaedun kausikorteista. Uutta sopimuksessa on Kymin henkilöstölle suunnattu koripallokoulu.

Sopimuksen kuuluu edellisen kauden tapaan Kouvojen vetämä joukkuepelin valmennus Kymin esimiehille ja kiinteille työryhmille. Tällä kaudella valmennuksen piiriin tulee esim. paperikoneiden miehistöä.

Viime kaudella aloitettu ja suuren suosion saavuttanut Kymi-turnaus kuusankoskelaisille koululaisille jatkuu myös tänä syksynä.

Sarawakin osavaltiossa Stig-Olof kävi mm. Niahin vuorilla sijaitsevassa jäättiluolassa. Matkalla ohitettiin myös isoja puita.

vät ja viljelevät riisiä ja vihanneksia rinteillä. Lisäksi he pitävät kanoja ja koiria. Kukot huolehtivat aamuherätyksestä, kokemuksemme mukaan todella tehokkaasti, koirat vartioivat. Vartioinnin tärkeä osa-alue on hälyttää, jos esim. käärme on tunkeutunut asuinympäristöön.

Vierailu ”pitkässä talossa” oli elämys. Tuntui, että yllätysvierailumme oli varsinkin yhteisön nuorille, mutta myös muille asukkaille mieluisaa vaihtelua arjelle. Keskustelu sujui vilkkaasti, lähinnä englantia osaavan nuorison kautta.

Isäntämme asui ”omakotitalossa”, matkan päässä longhousesta. Söimme illallisen isäntäperheen kanssa, lattialla istuen ja sormilla. Seurustelu jatkui illalla talon riisiviiniä nauttien. Yö sujui kevyesti nukkuen. Hyttyset ja viidakon äänet pitivät unen kevyenä. Vieraille kun ei riittänyt moskiittoverkkoa suojaaksi.

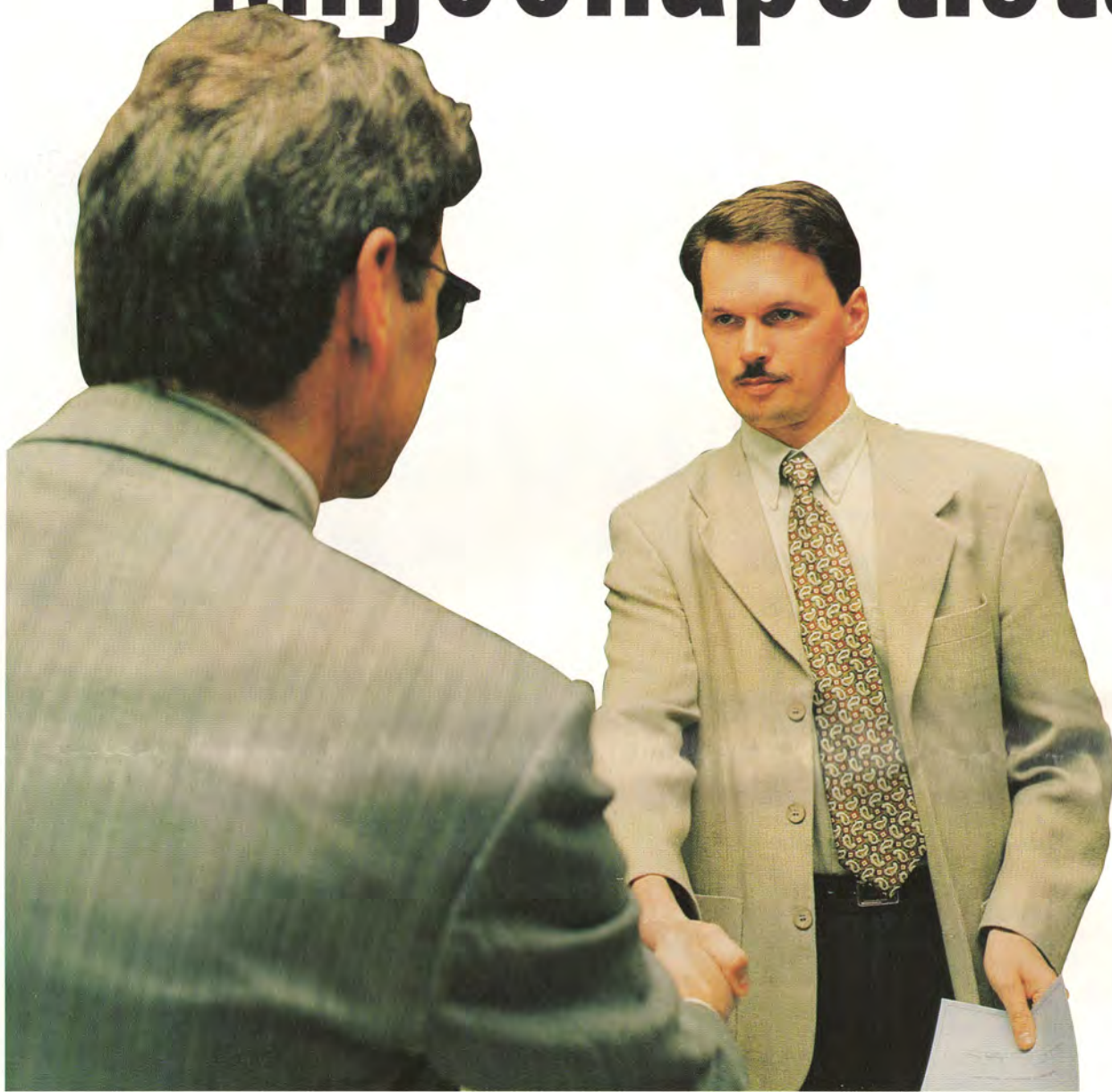
Ihanaa oli uida Etelä-Kiinan meresä, jossa veden lämpötila vaihteli 27 – 34 asteen välillä riippuen vuoroveden liikkeestä. Veden korkeus vaihteli 4 – 6 metriä.

Sarawakin suurin kaupunki Kuching on kaunis, siisti ja mukava ja siellä on paljon nähtävyyksiä. Kävimme mm. Sarawak Museumissa, joka on yksi Aasian parhaista. Kansa on hyvin kirjavaa, mikä tekee kaupungin mielenkiintoiseksi.

Tutustuimme pari päivää myös hiekkorakennuksen pääkaupunkiin Kuala Lumpuriin. Asuimme lähellä tänä vuonna valmistuvaa maailman korkeinta rakennusta, 88-kerroksista Petronas Twin Toweria. 450 metriä korkeaan rakennukseen tulee konttoritilaa 436 000 neliömetriä. Seuraavan kerran varaamme matkaa varten koko kuukauden – niin mukava se oli.

SÄÄTIÖN APURAHAT JAETTIIN

Miljoonapotista yli puolet opinto-toimintaan

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö jakoi tänä vuonna historiansa suurimman apurahamäärän 1 000 000 markkaa. Vuonna 1972 perustettu yhtiön henkilöstön oma säätiö on toimintansa aikana jakanut apurahoita nykyarvon mukaan jo yli 17 miljoonaa markkaa.

Jos oli jaettavaa ennätyssumma, niin oli apurahan hakijoitakin, eikä hakemusten hyväksymisestä ja hylkäämisestä päättäneen apurahalautakunnan tehtävä ollut helppo. Säätiölle lähetettiin 573 hakemusta arvoltaan 2 583 433 markkaa ja apurahoja myönnettiin yhteensä 355 kappaletta. Hyväksytyistä apurahoista meni

perinteisesti suurin osa, 142 kappaletta arvoltaan 535 700 markkaa, opintotoimintaan.

Jaettavana olleesta miljoonasta markasta kohdistui 48,7 prosenttia palveluksessa oleville, 7,7 prosenttia eläkeläisille, 23,6 prosenttia perheenjäsenille sekä 10 prosenttia 100 %:sesti yhtiöläisistä muodostuville kerhoille samoin kuin ulkopuolisille yhteisöillekin. Apurahan keskimääräiseksi kooksi tuli 2 816 markkaa.

Koskelassa 22. toukokuuta pidetyssä jakojuhlissa oli paikalla lähes

Jukka Puustinen sai stipendin opiskelua varten. Stipendin luovutti Pekka Koivisto.

Apurahan-saajat 1996

Palveluksessa olevat (138 kpl, 486 500 mk, 48,7%)

Aalto Kari 2.500 Moottorilentolupakirjan uusinta, Ahola Kari 1.000 Uisteluharrastus, Ahtiainen Antero 3.000 Veteraanien MM-hiihdot, Andelin Martti 1.500 Maalausharrastus, Andersson Hellevi 1.000 Kudontaharrastus, Andersson Jukka 1.300 Perhonsidontaharrastus, Auvinen Anna-Maija 1.000 Golfkurssi, Auvinen Aulis 1.000 Golfkurssi, Eklund Veli 3.000 Moottoripyörän entisöinti, Elojärvi Leena 18.000 Ekonomi I, Eskola Kari 1.500 Tenniskurssi, Federley Seppo 2.000 Ammuntaharrastus, Fontell Ari-Pekka 5.000 Työtekniikka III, Forsström Markku 1.800 Laitesukelluskurssi, Forsström Stig-Olof 1.500 Tenniskurssi, Frantsi Markku 1.000 Tenniskurssi, Haapala Ilkka 5.000 Työtekniikka I, Haapala

Jouko 3.000 Auton entisöinti, Hasari Eine 1.000 Tenniskurssi, Hasari Reijo 8.000 Insinööri IV, Hasari Timo 1.000 Tenniskurssi, Hirvonen Kirsti 1.500 Englanninkielen opiskelu, Hokkanen Leila 1.500 Tenniskurssi, Holopainen Jukka 2.000 Kilpatanssiharrastus, Honkanen Arvo 3.000 Navigointikurssi, Horppu Ilpo 8.000 Tekniikka IV, Huhtiniemi Jarmo 10.000 Teknikosta insinööriksi III, Huuskonen Juhani 2.500 Purjelentoharrastus, Hyökkäri Hannele 2.000 Artesaani II, Häkkinen Matti 1.500 Navigointikurssi, Hälikkää Veli-Pekka 1.000 Venäjänkielen kurssi, Hämmäläinen Mirja 1.500 Itämainen tanssi, Ihaksi Jouni 1.000 Lihashuoltokurssi, Inkinen Markku 8.000 Insinöörin tutkinto, Johansson Timo 1.500 Golfkurssi, Julkunen Marja 3.000 Toimistosihteeri II, Junnola Heikki 1.500 Ammuntaharrastus, Kaistakorpi Sari 1.500 Fysioterapian täydennyskoul., Karhu Leila 3.000 Ruotsinkielen kurssi, Keto Erkki 2.500 Kalankasvatusharrastus, Kiviaho Raimo 1.500 Golfkurssi, Koirikivi Pekka 1.500 Motocrossharrastus, Koivisto Olavi 1.200 Hevosiharrastus, Krum Mirva 4.000 Liiketalouden jatko-opinnot, Kukkola Juha 1.500 Jalkapalloerotuomarikurssi, Kukkola Lassi 2.000 Hiihtovalmennusharrastus, Kunttu Esa 1.300 Perhokalastusharrastus, Kuokkanen Katja 1.000 Ranskankielen opiskelu, Kuusela Samuli 10.000 Ekonomi II, Kähärä Riitta 1.500 Tennis-

kurssi, Käki Marjatta 7.000 Kielikurssi Englannissa, Kääriäinen Juha 1.000 Golfkurssi, Laakeristo Heleena 2.000 Englanninkielen kurssi, Laakkonen Jukka 3.000 Filosofian approbatur, Laaksonen Riitta 1.500 Musiikkikurssi, Lahtinen Leena 1.000 Perinnekäsityöharrastus, Lahtinen Sari 5.000 Fil. maist. tutkinto, Laine Katja 1.200 Englanninkielen opiskelu, Lalu Juha 1.200 Uisteluharrastus, Lappalainen Tuija 1.300 Posliininmaalaus, Laurila Isto 2.000 ATK-opiskelu, Laurila Teijo 2.000 Radioiden entisöinti, Lavonen Sakari 10.000 Teknikosta insinööriksi III, Lehmunen Kimmo 1.700 Ratsastusharrastus, Lehtinen Jorma 1.200 Uisteluharrastus, Lehtinen Petri 5.000 Työtekniikka I, Leppäkoski Markku 4.000 Moottoripyörän entisöinti, Liukka Pertti 2.000 Melontaharrastus, Lukkanen Helena 2.100 Englanninkielen kurssi, Lundgren Sami 9.000 Fil. maist. II, Lyytikäinen Riitta 1.000 Tenniskurssi, Löytty Raimo 1.200 Uisteluharrastus, Malmberg Kurt 1.800 Espanjankielen kurssi, Manninen Jari 4.000 Auton entisöinti, Manninen Pekka 5.000 Hierontaterapeuttikurssi, Mattila Kari 7.000 Työtekniikka III, Maunuksela Jyri 6.000 Tekn. lis. II, Metso Eeva 18.000 Kauppatiet. maist. tutkinto, Myntinen Sari 1.300 Posliininmaalaus, Myöhänen Teppo 8.000 Teknikosta insinööriksi II, Mäki Hannu 2.000 Pyöräilyharrastus, Mäkinen Raimo 2.500 Veteraanien

MM-hiihdot, Nevasaari Marjo-Riitta 1.000 Käsiyöharrastus, Niemi Irma 18.000 Ekonomi I, Niemi Jorma 6.000 Insinööritutkinto, Niilo-Rämä Terttu 18.000 Ekonomi I, Niskanen Marko 1.500 Tenniskurssi, Nousiainen Marja-Leena 1.500 Ranskankielen kurssi, Paajanen Ulla 2.500 Yksinlaulukurssi, Palmu Janne 5.000 Työtekniikka III, Palonen Harri 3.000 Moottoripyörän entisöinti, Paren Jari 2.000 Drag Race-kuljettajatutkinto, Partti Juha 5.000 Työtekniikka III, Pekkanen Seija 1.000 Käsiyöharrastus, Perätalo Juha-Pekka 8.000 Teknikosta insinööriksi III, Perätalo Minna-Marjaana 1.000 Kasvatustieteen approbatur, Pesu Ulla 1.000 Englanninkielen opiskelu, Pohjola Eija 3.000 Englanninkielen kurssi, Puikko-Mauri 3.000 Auton entisöinti, Puustinen Jukka 4.500 Insinöörin tutkinto, Pöri Raiili 7.000 Kielikurssi Englannissa, Pöyhönen Ilpo 6.000 Insinöörin tutkinto, Rautjärvi Raiili 1.200 Väriä kankaalle -kurssi, Ristola Ulla 1.800 Hevoshoidon kurssi, Romanainen Susanna 18.000 Ekonomi I, Ruusunen Janne 3.000 Iltalukio I, Rönkkö Jukka 1.500 Ammuntaharrastus, Saarenpää Risto 5.000 Työtekniikka I, Saari Annika 3.000 Englanninkielen kurssi, Saari-Juha 1.000 Englanninkielen opiskelu, Saaris Raimo 1.200 Uisteluharrastus, Salmi Markku 5.000 Työtekniikka I, Salminen Petri 5.000 MBA-tutkinto, Sani Maila 1.500 Ranskankielen kurssi,

Siekkeli Jukka 8.000 Insinööri III, Silvennoinen Sami 4.000 Export marketing I, Sipilä Matti 1.500 Golfkurssi, Stenberg Jukka 1.200 Uisteluharrastus, Stylman-Anttila Kirsti 2.000 Promootiotalous, Sunttila Jukka 7.000 Kielikurssi Englannissa, Söderholm Jörn 1.000 Venäjänkielen opiskelu, Tohka Lasse 4.800 Työtekniikka II, Tommiska Markku 5.000 Dipl. ins. I, Tommiska Raimo 3.000 Auton entisöinti, Torniaisen Petri 4.000 Kuulavyöntöharrastus, Tuominen Päivi 1.000 Käsiyöharrastus, Tuukkanen Erkki 1.200 Uisteluharrastus, Tyyskä Jari-Pekka 3.500 Ranskankielen opiskelu, Uronen Esko 1.200 Veneilyharrastus, Vaara Ari 10.000 Ammattikorkeakouluinsinööri, Vanhalakka Matti 3.000 Musiikkiharrastus, Veistola Kimmo 1.000 Tenniskurssi, Vilhunen Raili 2.000 Englanninkielen kurssi, Vilkki Keijo 1.800 Laskuvarjohyppäykseen, Virtanen Antti 3.000 IBA-turvakurssit, Viskari Sirkka 1.500 Kudontaharrastus, Wallén Outi 2.000 Ilmaisu-kasvatuksen kurssi, Wilander Paul 1.500 Tenniskurssi.

Eläkeläiset (48 kpl, 77 100 mk 7,7%)

Blomqvist Lasse 1.200 Puutyökurssi, Finnberg Maila 1.000 Posliininmaalaus, Haikola Terttu 1.500 Kuntokurssi, Ha-

Koskela täytti apurahojen jakojuhlissa. Paikalla oli lähes 300 apurahansaajaa ja kutsuvierasta.

300 apurahansaajaa ja kutsuvierasta. Tervehdyspuheen pitänyt apurahalautakunnan varapuheenjohtaja **Tuomo Lindén** totesi, että hakeusten runsaus on osoitus siitä, että ihminen ei ole koskaan liian vanha oppimaan jotakin uutta. "Sanotaan, että oppimisen tulisi olla elinikäistä, sen kohde vain muuttuu ajanoloon. Se voi yhtä hyvin olla tutkinon suorittamista, opiskelua kuin harrastepainotteista itsensäkehittämistä tai elämän rikastuttamista."

Suurin myönnetty apuraha oli 20 000 mk, jonka sai Kuusankosken Tekniset ry 60-juhlavuoden seminaariin. Suurimmat henkilökohtaiset apurahat 18 000 markkaa menivät korkeakouluopiskeluun.

Jakotilaisuudessa kuultiin jälleen perinteisesti apurahansaajien ohjelmaa. Kevyemmästä viihteellisestä soitannasta huolehti komeasti Kuusankosken Puhallinorkesteri, **Jenni Nyberg** ja **Niina Rajantie** soittivat ja lauloivat yhdessä, ja **Tiina Hokkanen** puolestaan viihdytti yleisöä huilusoollolla. Apurahat jakoivat **Seija Ämmälähti** ja **Pekka Koivisto** sekä **Sirkka-Liisa Huuonen** ja **Markku Vanhala**.

Apurahan saajien puolesta juhlassa esitti kiitokset Kuusankosken Puhallinorkesteriyhdistyksen puheenjohtaja **Mauri Lindström**. Yhdistys sai tänä vuonna 18 000 markkaa 90-vuotisjuhlansa varten.

FUUSIESTA HUOLIMATTA

100-vuotissäätiön toiminta säilyy Kuusankoski-keskeisenä

"UPM-Kymmene -fuusio ei välittömästi ole vaikuttanut Kymen Osa-keyhtiön 100-vuotissäätiön toimintaan. Sen seurauksena on kuitenkin syytä käydä lävitse säätiön säännöt ja pohtia myös säätiön toimintapiiriä. Käytännössä kuitenkin päätösmialueena säilyy Kuusankoski", toteaa satavuotissäätiön asiamies **Stig-Olof Lindholm**.

"Olemme virittäneet keskustelua mahdollisuudesta lisätä apurahojen hakijaryhmäksi yhtiöläisten opiskelijäissä olevat lapset. Niinikään aja-

tustenvaihdossa on tullut esille tutkimusapurahojen myöntäminen esimerkiksi metsiin liittyviin aiheisiin."

"Tarjoamalla 'kulttuurielämyksiä' on mahdollista laajentaa toimintaa. Voidaan myös kysyä, pitäisikö tunnustuspalkintojen osuutta kasvattaa?"

Lindholm toteaa tyydytyksellä, että tänä vuonna on voitu myöntää huomattavia henkilökohtaisia apurahoja palveluksessa olevien opiskelun tukemiseksi. Toisaalta per-

heenjäsenien anomista apurahoista voidaan myöntää vain pieni osa, vaikka heidän prosenttiosuuttaan on jatkuvasti kasvatettu.

"Eläkeläiset hakevat vaatimattomia apurahoja, säätiöllä olisi mahdollisuuksia jakaa isompiakin", kertoo Lindholm ja muistuttaa, että säätiö on alunperin perustettu paitisi yhtiöläisten ja perheenjäsenien myös sen eläkeläisten opinto- ja harrastustoiminnan tukemiseksi.

Jatku sivulla 10.

lonen Liisa 2.000 Ryijyn valmistus, Heikkilä Jouko 7.000 Valokuvanäyttely, Heinomaa Aarto 1.000 ATK-harrastus, Helenius Terttu 1.500 Musiikkikurssi, Hollfast Tuula 1.000 Posliininmaalaus, Hovén Irma 1.200 Väriä kankaalle -kurssi, Hämäläinen Maire 2.000 Ryijyn valmistaminen, Hölsä Eija 1.500 Senioritanssin ohjaajakurssi, Iivonen Seppo 1.000 Numismatiikkaharrastus, Ilmonen Teuvo 3.000 Turvetuotannon historiatutkimus, Junnola Jukka 1.000 Kennelharrastus, Kakkonen Linnea 1.000 Englanninkielen opiskelu, Kesäniemi Eila 1.000 Kudontaharrastus, Koivula Eino 1.000 Puutyökurssi, Konga Toivo 1.500 Musiikkikurssi, Koskenniemi Sinikka 1.000 Posliininmaalaus, Koskinen Ritva 1.000 Tilkkytösharrastus, Käki Oiva 5.000 Kielikurssi Englannissa, Leino Sirpa 1.500 Kuntokurssi, Lindsten Ahti 2.000 Puutyökurssi, Lukander Asser 1.500 Englanninkielen kurssi, Luoranen Kalevi 2.000 SYKE:n EM-kisat, Mauno Matti 1.000 Kudontaharrastus, Mertama Irma 1.000 Posliininmaalaus, Mesiäinen Vappu 2.000 Kudontaharrastus, Metiäinen Osmo 2.000 Golfkurssi, Nykänen Irja 1.000 Käsityökurssi, Parvinen Aina 1.500 Kansallispuvun valmistaminen, Pasi Veikko 1.500 Puutyökurssi, Väinö 1.000 Puutyökurssi, Pethman Irma 1.500 Silkkimaalauskurssi, Pylkänen Kirsti 2.500 Espanjankielen kurssi, Rasi Terttu 1.000 Käsityökurssi,

Rötkö Eeva 1.000 Käsityökurssi, Saarimäki Toivo 3.000 Harmonikansoittoharr., Salenius Oili 1.000 Kudontaharrastus, Sihvola Paavo 1.200 Puutyökurssi, Simonen Terttu 1.500 Entisöintikurssi, Sirenius Sirkka 1.000 Posliininmaalaus, Suur-Nuuja Aira 1.000 Käsityökurssi, Taavitsainen Vilho 1.500 Musiikkikurssi, Tiilinen Leila 1.000 Ompeluharrastus, Turklin Veijo 1.500 Kivenhiontakurssi, Ukkonen Niilo 1.500 Kuntokurssi, Vesänen Pertti 1.500 Lasityökurssi.

Perheenjäsenet (137 kpl, 236 400 mk, 23,6 %)

Aho Mika 1.000 Jääkiekkoharrastus, Byckling Irina 2.000 Merkanti I, Byckling Pirjo 3.000 Sairaanhoidaja IV, Drockila Maria 1.200 Mallikurssi, Drockila-Aalto Sylva 1.000 Psykiatrisen potilaan kohtaaminen -kurssi, Eklund Ella 2.000 Polikliinisen hoitotyön jatkolinja, Eskola Päivi 1.000 Alkuopetuksen kurssi, Federley Petri 3.000 Pistooliammuntaharrastus, Gardemeister Sari 2.000 Kirjastovirkailijätutkinto, Gustafsson Else 1.200 Koristeveistokurssi, Gustafsson Ester 1.200 Koristeveistokurssi, Haapala Anne 3.000 Sairaanhoidaja III, Haimi Tuulikki 4.000 Opettajankoul. /auskultointi, Halinen Mikko 2.500 Kielikurssi Englannissa,

Haltia Eeva 2.500 Kielikurssi Englannissa, Hassi Lotta 3.500 Vaihtooppilasvuosi USA:ssa, Heino Merja 2.000 Ensihoitaja I, Hietaharju Päivi 2.000 Hoitotieteen opiskelu, Hokkanen Elina 1.000 Pianonsoiton opiskelu, Hokkanen Hannu 1.000 Tenniskurssi, Huotari Kerttu 1.000 Posliininmaalaus, Huusari Tarja 1.000 Englanninkielen kurssi, Huusko Mikko 1.000 Jääkiekkokoulu, Huuskonen Merja 1.200 Viittomakielen kurssi, Hänninen Tiina 2.500 Kielikurssi Englannissa, Ihalainen Hilka 1.000 Sukututkimusharrastus, Isomäki Antti 2.000 Motocross-harrastus, Jattu Tuula 3.000 Ravinto- ja luontaisneuvojakoulutus, Jormalainen Marja-Leena 1.000 Englanninkielen kurssi, Junkkari Päivi 3.000 Hierontaterapeuttikurssi, Junnola Hellä 2.000 Kirjan julkaiseminen, Jääskeläinen Emilia 2.500 Kielikurssi Englannissa, Kankare Sirpa 2.000 Terveystieteiden hallinnon approbatur ja hallinnon/lähityönjohdon jatkolinja, Keisala Sirkka 1.000 Posliininmaalaus, Kekki Päivi 2.000 Suunnittelu MM-kisat, Keto Piia 1.000 Silkkimaalaus-harrastus, Kiikeri Raisa 2.500 Teknikko I, Kinnunen Eveliina 1.000 Pianonsoiton opiskelu, Kirvesniemi Tiina 3.000 Alkuopetuksen kurssi, Kiviaho Eeva 2.000 Hoitotieteen approbatur, Kivimäki Terttu 1.000 Posliininmaalaus, Kollanus Pekka 4.000 Dipl. ins. I, Kor-

honen Atte 1.500 Ampumahiihtoharrastus, Kosonen Tuija 3.000 Sairaanhoidaja III, Kumpu Marja-Liisa 3.000 Sairaanhoidaja III, Kääriäinen Anna-Maija 1.000 Golfkurssi, Laaksonen Liika 1.000 Golfkurssi, Laari Anneli 1.000 Tilkkytöskurssi, Lahtinen Jonna 1.000 Luovan kirjoittamisen kurssi, Lahtinen Maija-Riitta 1.400 Sairaanhoidaja III, Laine Tiia 2.500 Kielikurssi Englannissa, Lalu Terttu 1.000 ATK-opiskelu, Lampila Maija-Liisa 1.000 Posliininmaalaus, Lehmunen Päivi 1.000 Ratsastusharrastus, Lehtinen Eeva 2.000 Merkantin tutkinto, Leppänen Antti

Gunilla 4.000 Kielikurssi Irlannissa, Lindroos Heini 1.000 Pianonsoiton opiskelu, Lindström Ritva 1.000 Posliininmaalaus, Lonka Alekski 1.000 Jääkiekkoharrastus, Lukkarinen Jouko 1.000 Puunveistokurssi, Lyytikäinen Timo 1.000 Tenniskurssi, Makkonen Leeni 2.000 Vyöhyketerapiakurssi II, Mansikkamäki Mar-

Jatku sivulla 10.

Tiina Hokkanen esitti huilusoolon.

Jatkoa sivulta 9.

100-vuotis ...

Isoja apurahoja jaettiin opiskeluun

“Merkittävä muutos aikaisempaan on se, että opiskeluun pystytään myöntämään isoja, lähes kaikki kulut peittäviä, apurahoja. Säätiö tukee mm. useita henkilöitä, jotka suorittavat ekonomin tai insinöörin tutkintoa”, sanoo 100-vuotissäätiön apurahalautakunnan sihteeri **Marjatta Käki**.

“Viimeksi kuluneina vuosina ovat myös kaikki tunnustuspalkinnon saajat olleet työn ohella opiskelijoita. Arvostan henkilökohtaisesti niitä pitkäjänteisiä uurastajia, jotka hankkivat työn ohella opiskelemaan täysin uuden ammatin. Tähtinä tässä joukossa ovat tänä vuonna in-

sinöörit **Reijo Hasari**, **Markku Inkinen**, **Jukka Puustinen**, **Juha-Pekka Perätalo** ja **Ilpo Pöyhönen**, kauppatieteen maisteri **Eeva Metso**, MBA-tutkinnon suorittanut **Petri Salminen**, tekniikka (tietotekniikka) **Ilpo Horppu**, lisensiaattityönsä parissa puurtava **Jyri Maunuksele** sekä tietenkin työtekniikat **Kari Mattila** ja **Janne Palmu**. Näin lisääntyy tietotaito säätiön alueeseen kuuluvien yritysten henkilökunnan piirissä.”

Helsingin yliopiston sivutoimintatapisten käynnistyminen Kouvolassa on Marjatta Käen mukaan selvästi lisääntynyt opiskelua. Tukea riittää myös monipuolisiin harrastuksiin: **Ahti Lindsten** sai apurahan haapapuisen veneen rakentamiseen ja **Petri Tornainen** Atlantan olympiakisoihin tähtäävään kuulantöytäharastukseensa.

Jatkoa sivulta 9.

Apurahan-saajat ...

jatta 1.000 Alkuopetuksen kurssi, Matikainen Merja 3.000 Sairaanhoidaja III, Mattsson Sari 2.000 Hallinnon jatkolinja, Mauno Juha 1.000 Jääkiekkoharrastus, Mettälä Marja 2.500 Merkonomi I, Mikkelä Sirkka-Liisa 1.000 Yrttilääkintäkurssi, Motturi Niina 2.500 Kielikurssi Englannissa, Muhonen Ritva 1.000 Posliinimaalaus, Mustonen Tanja 1.200 Mallikurssi, Myyräläinen Kaija 1.000 ATK-kouluttajakoulutus, Mäki Niina 1.200 Aerobic-ohjaajakoulutus, Mäkinen Marjut 3.000 Psykiatrinen sairaanhoidaja I, Naumanen Perttu 1.000 Tennisharrastus, Niemi Anne 2.500 Kielikurssi Englannissa, Niemi Maria 1.000 Ratsastuskurssi, Niemi Vesa 1.000 Tar kastussukeltajatutkinto, Niinikoski Risto 1.000 Lyömäsoitinopinnot, Nuija Raija 1.200 Yksinlaulukurssi, Nyberg Jenni 1.000 Pianonsoiton opiskelu, Näveri Ljudmila 2.000 Merkanti I, Nöjd Sanna 2.500 Kielikurssi Englannissa, Ojala-Rantakokko Anne-Lena 3.500 Erikoissairaanhoitajan tutkinto, Paavola Lauri 1.000 Lasketteluharrastus, Palmu Aila 1.000 Entisöintikurssi, Palomäki Lea 1.300 Viittomakielen approbatur, Parkkinen Suvi 2.500 Kielikurssi Englannissa, Penttilä Riitta 2.000 Lähihoitaja I, Puikkonen Katriina 3.000 Terveydenhoitaja III, Pukki Eeva 2.500 Kielikurssi Englannissa, Puranen Teemu 1.000 Motocrossharrastus, Pyöriä Paula 2.000 Lähihoitaja I, Rantakokko Ernest 1.000 Jääkiekkoharrastus, Raschka Ritva 1.000 Kuvataidenäyttely, Rautalahti Heidi 1.000 Pianonsoiton opiskelu, Räikkönen Sirkka 2.000 Luovat terapiat -kurssi, Sahala Katja 1.000 Laskuvarjohyppykurssi, Salo Pirkko 3.000 Oikeusopin tutkinto, Salonen Eeva 1.000 Posliinimaalaus, Salovaara Matti 1.000 Golfkurssi, Sarelin Jan 3.200 Kielikurssi Saksassa, Sarelin Mats 1.000 Jääkiekkoharrastus, Schoschhoff Raisa 1.000 Ranskan kielen kurssi, Simonen Maarit 3.000 Sairaanhoidaja II, Sipilä Katri 3.500 Vaihto-oppilasvuosi USA:ssa, Sipilä Ulla 1.000 Golfkurssi, Sorvali Jussi 1.000 Jääkiekkoharrastus, Stenberg Pirjo 1.400 Psykiatrisen potilaan kohtaaminen -kurssi, Strandberg Heidi 3.000 Terveydenhoitaja II, Sulanen Hilka 1.000 Perinnekäsityökurssi, Suni Petri 1.000 Jääkiekkoharrastus, Suokas Aino 1.000 Golfkurssi, Suopanki Mirja 5.000 Ekonomisti III, Taavila Timo 1.500 Ammuntaharrastus, Tanttari Tuomo 1.200 Trumpetinsoiton opiskelu, Teinilä Topi 1.000 Perhokalastusharrastus, Telkkinen Tuomo 1.000 Perhokalastusharrastus, Tervo Eeva 1.000 Kuvataidenäyttely, Thomé Katarina 1.000 Entisöintiharrastus, Timonen Terttu 1.000 Entisöintikurssi, Tujunen Ulla 1.000 Posliinimaalaus, Tuominen Kai 1.000 Laskuvarjohyppykurssi, Turklin Tuula 1.000 Yrttilääkintäkurssi,

Tähkänen Toni 1.000 Kilpauintiharrastus, Ukkonen Sari 1.000 Pianonsoiton opiskelu, Vetteranta Elvi 1.200 Ranskan kielen kurssi, Virta Anna 2.500 Kielikurssi Englannissa, Virtanen Pirjo 1.000 Posliinimaalaus, Virtanen Raija 1.000 Alkuopetuksen kurssi, Väkevä Elli 3.000 Runokirjan julkaiseminen, Väkevä Mari 1.800 Voimistelun ohjaajakurssi, Wiik Lea 1.000 Posliinimaalaus, Wiksten Pia 2.500 Kielikurssi Englannissa.

Yhteisöt 100 % yhtiöläisiä (12 kpl 100 000 mk, 10 %)

Hallan eläkeläisten kerho 2.000 40-vuotisjuhla, Kuljetusvälinekorjaamon henkilökunta 7.500 Koulutuspäivät, Kuusankosken Riistämiehet ry 5.000 Kalan kasvatus, Kuusankosken Tekniset ry 20.000 60-juhlavuoden seminaari, Kymen Tehdaspalokunnan kilpailujoukkue 8.000 Koulutustoiminta, Kymen Työterveyden henkilökunta 8.000 Tutustumisen Peurungan kuntoutuskeskukseen, Paperiliiton osastojen 19 ja 36 Koneenhoitajat 10.000 Koulutustoiminta, Paperiliiton Voikkaan os 36 10.000 IHMINEN JA METSÄTEOLLISUUS-seminaari, Voikkaan paperitehtaan Instrumenttijaos 10.000 Koulutustoiminta, Voikkaan kutomon kutojat 4.500 Opintomatka, Voikkaan paperitehtaan soutajat 5.000 Kilpailutoiminta, Voikkaan tehtaan palokunta 10.000 Opintomatka Pelastusopistoon

Yhteisöt (20 kpl, 100 000 mk, 10 %)

Kamera-73 Kuusankoski ry 2.000 Taltiointikoulutus, Kuusankosken Teollisuustoimihenkilöt ry 18.000 50-vuotisjuhla, Kuusankosken Puhallinorkesteriyhdistys ry 18.000 90-vuotisjuhlallisuuDET, Kuusankosken A-Kilta ry 3.000 Koulutustoiminta, Kuusankosken Ampujat ry 5.000 Ammunnan EM-kisäjärjestelyt, Kuusankosken Kisa ry 5.000 Nuorten hiihtoleiri, Kuusankosken Liike- ja Virkanaiset ry 3.000 Naisen menestyminen -seminaari, Kuusankosken marattojen yhteistyöelin 6.000 90 vuotta marattatoimintaa Kuusankoskella, Kuusankosken Metallityöväenosaisto 19 ry 4.500 90-vuotisjuhla, Kuusankosken Naisvoimistelijat ry 2.500 75-vuotisjuhla, Kuusankosken Partiotytöt ry 3.000 LOISTO-suurleiriin osallistuminen, Kuusankosken Retkeilijät ry 3.000 Leirit ja retkeilypäivät, Kuusankosken Sotaveteraanit ry 5.000 30-vuotisjuhla, Kuusankosken Tennis ry 2.000 Tennis-kilpailu Eerolassa, Kuusankosken Veneylyseura 3.000 Veneylytapahtuma, Pilkanmaan Pilke ry 3.000 60-vuotisjuhlan järjestäminen, Sotainvalidien Veljesliiton Kuusankosken osasto ry 3.000 Leiripäivät, Voikkaan Naisvoimistelijat ry 4.000 SYKE 100 -tapahtuma, Voikkaan Vesa ry 2.000 Ohjaajien koulutus, Voikkaan Viesti ry 5.000 Nuorison koulutusleiri.

PRIIMUSMAISTERI KIRSTI STYLMAN-ANTTILA

Puhtaanapidon vaikutus tuottavuuteen ja työyhteisön viihtyvyyteen teollisuudessa

KUVA: ARI AALTO/HELSINGIN YLIOPISTON AV-KEKUS

Kymin puhtaanapitopäällikkö Kirsti Stylman-Anttila promovoitiin maisteriksi 17.5. Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan maisteri- ja tohtoripromootiossa. Stylman-Anttila esitti tilaisuudessa oheisen priimusmaisterin vastauspuheen tiedekunnan kysymykseen.

Siivouksella ja puhtaanapidolla luodaan ja ylläpidetään sellaisia olosuhteita, joita tuotannon häiriötön toiminta ja lopputuotteen korkea laatu edellyttävät. Tarkoituksenmukaista puhtaustasoa määriteltäessä ovat lähtökohdina sekä tuotantoprosessin vaatimukset että työyhteisön, ihmisten hyvinvointi.

Siivoukselta, niinkuin muiltakin aputoiminnoilta, on viime vuosina vaadittu jatkuvia kustannussäästöjä. Samaan aikaan on ammattitaitoisen ja korkeatasoisen siivouksen merkitys kuitenkin entisestään lisääntynyt.

Hygieenisuus kuuluu puhtaanapidon perustavoitteisiin. Aikaisemmin sillä on ymmärretty lähinnä haitallisten mikrobien kasvun estämistä pinoilla, mikä edelleen on tärkeää niin tuotantoprosesseissa kuin henkilöstötiloissakin. Nykyisin monilla tuotannonaloilla, kuten elektroniikka- ja lääketieteellisyydessä, vaaditaan lisäksi täydellistä pölyttömyyttä.

Puhtaanapidon rooli on laajentunut myös työturvallisuudessa. Jo pitkään on tiedetty, että työpaikan siisteys ja järjestys vähentävät työtapahtumavaaraa ja parantavat tuotavuutta. Suomalaisen allergisuusyhteyden yhä lisääntyessä on työympäristön mahdollisena terveysriskinä noussut esille sisäilman laatu, jota siivouksenkin keinoin pyritään parantamaan.

Työsuojelun painopiste on siirtymässä työpaikkojen fyysisistä olosuhteista henkiseen työsuojeluun. Työympäristön siisteys vaikuttaa selvästi viihtyvyyteen ja työyhtei-

sön hyvinvointiin. Toimivassa työryhmässä jokainen ottaa vastuuta yhteisestä työstä myös osallistumalla omaaloitteisesti siisteyden ylläpitämiseen. Siivoojat, jotka tekevät liikkuvaa, näkyvää, ihmisläheistä palvelutyötä, voivat auttaa paljon työyhteisön hengen luomisessa. Motivoituneet ja ammatistaan ylpeät siivoojat ovat yritykselle arvokkaita.

Toimitilojen puhtaus ja järjestys luovat ulkopuolisille yhteistyökumppaneille mielikuvaa yrityksen luotavuudesta ja ammattitaitoisuudesta sekä tuotteiden laadusta. Tuotantolaitoksen siisteys on osa yrityksen markkinointia.

Suomalainen teollisuus tuntee vastuunsa ympäristön hyvinvoinnista. Kestävän kehityksen periaatteiden noudattaminen on perusta hyvälle suhteille asiakkaisiin ja muihin sidosryhmiin ja jatkuvan toiminnan edellytys. Siivouksella ylläpidetään rakennusten kuntoa niin, että pintamateriaalien uusimistarve vähenee. Jätteiden lajittelu sopivaa hyötykäyttöä tai asianmukaista, ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavaa hävittämistä varten kuuluu tuotantolaitoksessa koko henkilökunnalle.

Ohjaajina, esimerkkinä ja osana käytännön toteutuksesta toimivat siivoojat.

Osaavalla puhtaanapidolla luo-

daan teollisuudessa laatua, tuotavuutta, työyhteisön ja ympäristön hyvinvointia ja tuetaan markkinointia.

Henkilöstörahaston jäsenosuudet maksuun heinäkuussa

Kymin henkilöstörahaston ensimmäinen rahasto-osuuksien maksu tapahtuu heinäkuussa. Jäsenille maksettava osuus on yhteensä lähes 3 miljoonaa markkaa.

Jokainen Kymen henkilöstörahaston jäsen saa ensi heinäkuun alkupuolella rahastolta henkilökohtaisen kirjeen, jossa ilmoitetaan hänen rahasto-osuutensa ja nostettavissa oleva osuus.

Mikäli jäsen ei halua tällä kertaa nostaa jäsenosuuksiaan, on siitä ilmoitettava. Kirjeessä on ohjeet menettelytavasta. Nostamatta jätetty jäsenosuuksien jää jokaisen omalle osuudelle ja on nostettavissa seuraavan osuusmaksun yhteydessä vuonna 1997.

Eduskunnan hyväksymän henkilöstörahastolain muutoksen mukaan 20 prosenttia rahasto-osuudesta on verovapaata ja lopusta tehdään jokaisen oman

lisäprosentin mukainen veronpidätys. Laki vahvistettaneen presidentin esittelyssä kuluvan vuoden kesäkuussa.

Jäsenosuuksia ei suoriteta kesken tilikautta. Toisaalta jäsenosuudet voi säilyttää rahastossa esimerkiksi eläkkeelle siirtymiseen saakka.

Henkilöstörahaston suuruus on tällä hetkellä noin 25 miljoonaa markkaa. Kymin Paperiteollisuus Oy maksoi 1.5. voittopalkkioeränä vuodelta 1995 rahastoon 12,2 miljoonaa markkaa. Henkilöstörahaston hallitus ja valtuutetut käsittelivät voittopalkkion sijoittamista ja hallituksen päätöksellä rahat sijoitettiin neljään eri kohteeseen.

UPM-Kymmene Oy:n henkilöstöryhmiä edustajat ovat konserniyhteistyökokouksessa esittäneet toivomuksen henkilöstörahastojärjestelmän toiminnan jatkamisesta. Yhtiön hallitus tekee asiasta päätöksen seuraavassa kokouksessaan.

Harjoittelijoita ja lomittajia viimevuotista vähemmän

Kymillä on tänä vuonna sekä harjoittelijoita että lomittajia hieman viimevuotista vähemmän. Merkittävien syy kesätyöpaikkojen määrän pienenemiseen on paperikoneilla järjestettävät kesälomaseisokit.

Konttoriharjoittelijoita Kymillä työskentelee kesällä 37 ja teknisen alan harjoittelijoita 58. Karsinta oli kova, sillä esimerkiksi teknistä harjoittelua Kymillä halusi yhteensä 445 henkilöä.

Lomittajien määrä laski viime vuoden 206 henkilöstä 138:aan tänä vuonna. Sen sijaan ns. tonnilaisia Kymillä on lähes viimevuotinen määrä eli 105.

Yllämainittuja määräaikaista työntekijöitä Kymillä on kesän aikana yhteensä 336 henkilöä.

ENSIAPUVÄKI harjoitteli laitesukellusta

Kymin ensiapuryhmäläisillä oli 13. toukokuuta mahdollisuus tutustua paineilmalaitteisiin ja niillä sukeltamiseen Kouvolan Urheilupuiston uimahallissa. Paineilmalaitteiden tuntemus kuuluu osana ryhmän laitekoulutukseen. Aivan vieraita vempeliä paineilmapullot eivät kuitenkaan osallistujille olleet: aikaisempaa tuntumaa niihin oli saatu savusukelluksessa käytettävien laitteiden testauksessa Kymn paloasemalla.

Kymn tuotantolaitoksilla toimii yksi ensiapuryhmä, johon kuuluu yhdeksän henkilöä. Ryhmän vetäjänä on **Riia Sihvola** hienopaperitehtaan käyttölaboratoriosta. Ryhmä kokoontuu harjoituksiin kerran kuukaudessa paitsi kesäkuukausina.

Kymn ensiapuryhmän kokoonpano on viime vuosien aikana

muuttunut melkoisesti: vanhat 'konkarit' jättivät paikkansa nuoremmille ja väki on vähentynyt. Uusia toimivia jäseniä kaivataan lisää mukaan. Nyt tavoitteena on ryhmän yhteishengen kasvattaminen ja toiminnan monipuolistaminen.

Riia kertoo, että keskinäistä yhteistyötä kehitetään kokeilemalla mm. uusia harjoitusmuotoja. Tulevaisuuden toiveena on yhteistoiminnan lisääminen Kymn tehdaspalokunnan kanssa: ensiapuväki osallistuisi nykyistä useammin palokunnan harjoituksiin. Ryhmällä olisi valmiuksia ja halua olla mukana myös erilaisissa urheilu- ja yleisötilaisuuksissa. Toimintasuunnitelmassa ovat lisäksi yhteisharjoitukset Voikkaan tehtaan ensiapuryhmän kanssa.

Sukellusseura Vesikoitten laitesukelluskouluttaja ja itsekin ensiapuryhmään kuuluva (edessä) Veli-Matti Pynnönen opetti (oik.) Lasse Makkoselle ja Erkki Toivaselle ennen pinnan alle menoa, miten kokeillaan: vuotaako maski ja tuleeko regulaattorista ilmaa. Oma sukellusvuoroaan odottaessaan (vas.) Riia Sihvola ja Minna Tiro seurasivat tarkkaavaisesti, mitä piti tehdä.

K5-kattilan 40-vuotisjuhla tapahtumaan osallistui yhteensä noin 40 henkilöä.

KYMIN HÖYRYVOIMALAITOKSEN K5:LLÄ 40 VUOTTA TÄYTEEN Kattilan rakentaminen oli melkoinen haaste

Kymn höyryvoimalaitoksen K5-kattila on ollut toiminnassa 40 vuotta. Vuonna 1956 käyttöön otettu suurteho-kattila oli aikansa edelläkävijä, ja tämän tekniikaltaan täysin uudenlaisen kattilan rakentaminen ja toimintakuntoon saattaminen oli haastava tehtävä henkilökunnalle. K5:n merkivuoden kunniaksi höyryvoimalaitoksen eläkkeellä oleville työntekijöille ja muille yhteistyökumppaneille järjestettiin 29.4. juhlatapaaminen. Tilaisuuteen osallistui lähes 30 vierasta.

Päivän ohjelma alkoi johtaja **Ilkka Valtosen** katsauksella konsernin energiatalouteen sekä käyttöpäällikkö **Juha Koukin** yhtiön ja Kymn höyryvoimalaitoksen esittelyllä. Höyryvoimalaitoksen tutus-

tuttiin ylikonemestari **Raine Rantasen** ja huoltomestari **Lasse Elojärven** johdolla.

Kymn höyryvoimalaitos tuottaa vuodessa lämpöenergiaa noin 900 GWh ja sähköenergiaa noin 180 GWh. Höyrykattiloita on kaksi: vuonna 1989 leijupoltolle muutettu K6 sekä K5, joka on kattiloista vanhempi ja täysipainoisessa käytössä noin kuusi kuukautta vuodessa. Polttoaineenaan K5 käyttää pääasiassa maakaasua ja jonkin verran hiiltä.

40-vuotisen historiansa aikana K5-kattila ei ole kovin monia muutoksia kokenut. Ensimmäinen varsinainen muutos kattilan toimintaan tehtiin vuonna 1978, kun sen tulipesä muutettiin maakaasun polttoon sopivaksi. Kattilan toinen muutos-

työ tehtiin pari vuotta sitten, kun K6-kattilan sähkösuotimien uusinnan yhteydessä vapautuneet vanhat sähkösuotimet asennettiin siihen. Sähkösuotimien ansiosta K5:n hiilen poltossa syntyvät pölypäästöt vähentyivät merkittävästi.

Mukava tavata entisiä työkavereita

Vanha työpaikka kiinnosti vieraita kovasti - ja parasta oli tietenkin tavata entisiä työtovereita. Jotkut muistelivat, että edellisestä käynnistä yhtiön aitojen sisäpuolella olisi kulunut kymmeniä vuosia.

"Valvomo on remontoitu ja valvontakameroita on lisätty puolella, mittaristot ovat kuitenkin samoja

kuin ennen. Ei täällä muita muutoksia ole tehty. On mukava nähdä työkavereita", totesi kolmisen vuotta sitten työelämästä poissääjäännyt vesilaitoksen hoitaja **Pertti Salminen**.

Mauri Luoto, Aapo (Kasper) Jokela ja **Harry Elmén** puolestaan naureskelivat kahvia nautiskellessaan, mitä kaikkea hupaisaa tuli työaikana koettua. Mielessä käväisi huimapäiden höyryvoimalaitoksen piippuun kiipeämiset eikä sotajan tapahtumiakaan unohdettu. Luoto toimi aikoinaan Kymn höyryllä päälämmittäjänä, Jokela hiilikuljettimen hoitajana ja Elmén huoltomestarina.

"Nyt päivänselviä asioita joutui silloin kokeilemaan; työ oli testausta ja standardien hakemista", muistelee mittarimestari **Urpo Niinimäki** K5-kattilan asennusaikaa. Hän oli saanut tuntumaan uuteen höyrykattilaan jo sen suunnitteluvaiheessa, ja niinpä hänet pyydettiin mukaan kattilan automaatioasennuksiin heti teknillisestä koulusta valmistuttuaan vuonna 1955. Kattilan automaation rakentaminen oli Niinimäen mukaan erittäin haastava projekti kaikille laitetoimittajia myöten, koska vastaavanlaisesta ei ollut aikaisempia kokemuksia.

"Hyvä kun pääsee näkemään mitä kehitys on tuonut mukanaan",

tuumi turbiinihoitaja **Mauri Vauhkonen** höyryvoimalaitoksen valvomossa. "Ennen kattiloilla työskentely oli kuumaa ja likaista. Nykyisinhan kaikki on automaattista." Vauhonen pistäytyi katsomassa myös, onko höyryturbiini vielä entisellään - ja olihan se. "Ennen pi-

Mauri Vauhkonen

dettiin kyllä turbiinin päällystä siistimpänä - se oli kunnia-asia. Hän huomauttaa vielä, että varsin pienikokoiselta näyttävä höyryturbiini on tehtaasta huomattavasti suurempi kuin vesivoimaturbiini.

Uusi tekniikka kiinnosti. Kuvassa Raine Rantanen esittelemässä äskettäin hankittuja tietokoneohjelmia höyryvoimalaitoksen valvomossa.

ALOITETOIMINNAN KUULUMISIA

Huhti-toukokuussa hyväksytyt ja toteutettaviksi päätetyt aloitteet

KOONNUT: PIRKKO VAARA

Seuraavat aloitteet on aloitetoimikuntien kokouksissa hyväksytty aloitteiksi, ja ne tullaan toteuttamaan. Joidenkin käsittelyä jatketaan vielä esim. koekäytön vuoksi.

1. 2266 Hylkyarkkien irrottamiseen magneetti-venttiili avaamaan ilmantulo

Arkkisalissa arkkileikkuri 1:llä asennetaan magneettiventtiili avaamaan paineilmasuihkujen ilmantulo hylkyportin toiminnan mukaan. (Paineilmasuihkut ovat työntäneet paineilmaa ympäri vuorokauden, vaikka niitä tarvitaan vain lastinvaihdossa ja karvipoliisin toimiessa).

2. 2284 Pemco-pinkkaajien hydraulikkaan venttiili

Arkkisalissa A4-linjoilla Pemco-pinkkaajien hydraulikkaan lisätään joko sähköinen tai mekaaninen venttiili, jolla voidaan poistaa sylinterien "taakse" jäänyt öljy niissä tapauksissa, kun väliin jää A4-nippu. Venttiili auttaa kolan tai hissien takaisinpanemiseen käsivoimin.

3. 2295 Jauhimen säätömoottorin murtopinnojen ja holkkien muutos

PK 9:n jauhimilla säätömoottorien murtopinnojen ja holkkien muuttaminen siten, että holkkien murtopinnan katkaisupuoli jätetään seevaamatta ja murtotappien (4 kpl) murtokohtaan terävät reunat. Tappien uusiminen helpottuu, säästyy aikaa. (Aloitteen käsittely kesken).

4. 2296 Erillinen työpiste sulatteiden tekoon

Tutkimuskeskuksessa analyttisen laboratorion sulatteiden tekopisteeksi erotetaan väliseinällä oma työpiste nykyisen happo-huoneen peräosasta. (Sulatteet on tehty varaston yläkerrassa paloturvallisuuden kannalta kyseenalaisessa paikassa, jossa ei ole ilmanpoistoa).

5. 2314 Pakkauksessa ylimenneiden laputtomien rullien tunnistaminen

Paperitehtaalla pakkauksesta ylimenneiden laputtomien rullien tunnistamisen helpottaminen siten, että pituusleikkurilla merkitään rullaan paperikone esim. leimasimella tai käyttämällä eriväristä liimaa paperirullan hännän liimaukseen. (Tunnistaminen on vaikeaa, koska PK 8:n ja PK 9:n lajit ovat varsin samanlaisia ja PK 8:n paperia ajetaan uudella leikkurilla). (Aloitteen käsittely kesken).

6. 2318 Alunasäiliön sekoittajan käyntihäiriön häilytys

Päällystyslaitoksella/savilaitoksella olevan alunasäiliön sekoittajan käyntihäiriöhäilytyksen asentaminen päällystyskoneen valvomoon. (Estää häiriötilanteessa moottorin pysähtymisen ja alunan jäähdyttämisen)

7. 2339 Letkupumpun käyttäminen jätevesien kaanalimittauksessa

Pastakeittiöllä (ja piakkoin myös PK 9:llä) otetaan jätevedestä näytteet käyttämällä Allweiler-letkupumppua, joka on lähes huoltovapaa, ja jolla saadaan aikaiseksi jatkuva näytevirtaus lähettimen läpi. (Jatkuva näyte parantaa oleellisesti päästöjen mittausta).

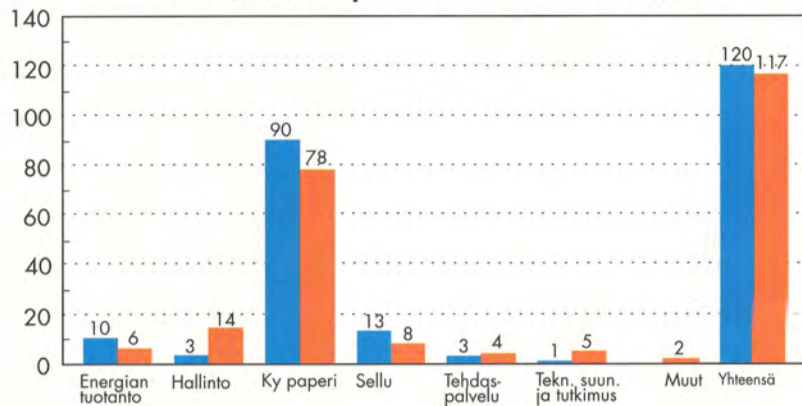
8. 2343 Paineilmapuhallus pääviennin ajaksi PK 8:lla

PK 8:lla laitetaan paineilma puhaltamaan pääviennin ajaksi ennen telaa ja mahdollisesti sen jälkeen, jolloin irtopaperi ei jää lentelemään tai mene telan ympäri. Puhallus tulee etureunasta ja puhaltaa taakse. Päävientin nopeutuu ja irtopaperista johtuvat katkot vähenevät. (Aloitteen käsittely kesken).

9. 2354 Ns. ojakeppien asentaminen trukkiin 0468

Hienopaperilla/rullavarastolla asennetaan trukin nro 0468 etulevyyn joustavasta materiaalista tehty viikset sivurajamerkeiksi. Viikset ulottuvat pari senttiä koneen ulkopuolelle ja toimivat "mittarina" koneen leveydestä ajattaessa ahtaissa väleissä. Vähentää törmäyksistä aiheutuneita rullavaurioita. (Aloite toteutetaan kesällä, mutta toiseen trukkiin.).

Tehdyt aloite-ehdotukset
1.1. - 31.12.1995 ja 1.1. - 14.5.1996 kohteen mukaan

V. 1995 yht. 120 kpl 1.1.-14.5.-96 yht. 117 kpl

Paperitehdas ja hallinto ahkerina

Aloite-ehdotuksia tehtiin ajalla 1.1.- 14.5.1996 yhteensä 117 kpl, kun koko viime vuonna määrä oli 120 kpl.

Aloite-ehdotuksista 78 kohdistui paperitehtaaseen. Uutena kohdealueena on noussut esiin hallinnollisiin yksiköihin ja toimintoihin liittyvät aloitteet.

Eri toimikunnissa käsiteltiin toukokuun puoliväliin mennessä 86 aloitetta. Maksetut palkkiot olivat noin 160 000 markkaa.

Kevään aikana on jaettu kunnia-kirjat ja palkkiot tunnustuksena aktiivisesta aloitteenteosta kolmelle henkilölle.

Paperitehtaalla päästiin jälleen JAKAMAAN TUNNUSTUSTA

Kymin paperitehtaan aloitetoimikunta palkitsi 6.5. pitämässään kokouksessa laitetarkastaja Haron Dadun kunniakirjalla ja 3000 markan rahapalkkiolla aktiivisuudesta aloitteen teossa.

Tehdaspalvelun automaatiokunnossapidossa työskentelevälle Dadulle nyt saatu tunnustus on järjestyksessään jo kolmas. Häntä aikaisemmin vastaavaan saavutukseen ovat tämänhetkisten tietojen mukaan Kymillä ylittäneet A4-valmistaja Jorma Kuusenoksa arkkisalista ja asentaja Harri Vuorinen sellutehtaalta. Aloitetoiminta käynnistyi yhtiössä vuonna 1947.

Tunnustuspalkinnon luovuttanut aloitetoimikunnan puheenjohtaja Matti Sipilä oli erittäin tyytyväinen paperitehtaan aloitemäärärien kehitykseen. Paperitehtaalla on alkuvuoden aikana tehty jo lähes 80 aloite-ehdotusta, joten viime vuoden kokonaismäärä, 90, on hyvää vauhtia ylittymässä.

Aloitetoiminnan vilkastuminen on Sipilän mukaan erittäin positiiv-

vinen asia koko Kymin kannalta, sillä tulosityksiköiden aloiteaktiivisuuden kiinnitetään huomiota myös konsernin johdossa.

Haron Dadulle Sipilä lausui erityiskiitokset esimerkillisyydestä aloitteenteossa. Dadu työskentelee tehdaspalvelun automaatiokunnossapidossa, mutta hän tehnyt aloitteensa Kymin paperitehtaan aloitetoimikuntaan.

Haron Dadu sai toukokuun alussa jo kolmannen aloitetoiminnan tunnustuspalkintonsa.

"Meillä tulee olla rohkeutta kyseenalaistaa kertakäyttöratkaisut"

On ollut mukava nähdä, että jotkut aloitteistani ovat merkinneet jatkuvaa hyötyä.

Viime aikoina tehtyjen ja hyväksytyjen aloitteiden määrä on alkanut kasvaa. Tämä kertonee siitä, että asenneilmapiiri on todella muuttumassa aloitteellisuuteen kannustavaksi.

Ajattelen, että aloitteiden teon tulisi olla osa jokapäiväistä työtämme. Uskon, että aloitteiden määrä on yksi mittari osoittamaan tiimityn käyttöastetta ja toimivuutta.

Laitetuottajien alalla näyttää

tänä päivänä olevan pyrkimyksenä kehittää kertakäyttölaitteita, jolloin kunnan varaosahuolto ei ole olemassa. Meillä tulee olla rohkeutta kyseenalaistaa tällainen laitetuottajien monopoli ja tekniset ratkaisut, jotta pystyisimme varmistamaan laitteidemme kestävyuden ja onnistuneen huollon.

Aloitteen teossa vaaditaan jonkin verran rohkeutta ja luovuutta, mutta ennen kaikkea sitä, ettei säikähdetä mahdolltomuutta. Myöskään ei pidä miettiä, onko aloite riittävän erinomainen. Jopa hyvin pienellä parannuksella voi olla lop-

putuotteen kannalta merkitystä.

Lainaan lopuksi Suomen Mielen terveysseuran koulutuspäivän sanomaa: 'Jos haluamme saada jotain uutta aikaan, ei riitä että meillä on TIETOA - tarvitsemme myös TAITOA. Jotta tiedoista ja taidoista syntyy uskallus kyseenalaistaa olemassaolevat käytännöt ja luoda jotain uutta, tarvitaan AJATTELUA. Ja lopulta pysyvä muutoksen toteuttaminen edellyttää ASENTEITA.'

Haron Dadu

Urheilu-uutisia

Furuhjelm kansainvälisen suunnistusviikon suojeleijaksi

UPM-Kymmene Oy:n Kymin yksikönjohtaja **Johan Furuhjelm** toimii heinäkuun kolmannella viikolla Pohjois-Kymenlaaksossa järjestettävän FIN 5 -suunnistusviikon suojeleijana. Tapahtuman järjestäjät Kuusankosken Urheiluseura ja Kouvola Rasti odottavat lähiseudun metsiin useita tuhansia pihkaniskoja paitsi Suomesta niin myös eri puolilta maailmaa aina Australiaa ja Japania myöden.

Suunnistusviikko koostuu viidestä osakilpailusta, joista kaksi toteutetaan Kuusankosken urheilupuistoon rajoittuvassa metsälahiössä. Loput kolme kilpailua käydään Selänpään-Vuohijärven vaihtelevassa ja varsin vaativassa maastossa Pohjois-Valkealassa. Kuvassa tapahtuman järjestelyistä vastaavien seurojen edustajat **Kalevi Rätty** (vas.), **Kimmo Hakanen**, **Seppo Hasu** ja **Mikko Salonen** pyytämässä Johan Furuhjelmiä suunnistusviikon suojeleijaksi. Furuhjelm otti tehtävän mielii vastaan todeten tämänkaltaisen tapahtuman olevan hyvässä suosiosuhteissa suomalaismetsien moninaiskäytön ja tunnetuksi tekemisen kanssa.

KUVA: ESKO SAARINEN

Tietohallinnolle hopeaa sähkönsalibandyturnauksessa

TEKSTI: JARI SAHALA

Kuusankosken tietohallinnon salibandyjoukkue osallistui 13.4. turnauksen konsernin muita salibandyjoukkueita vastaan saaden tuliaisiksi kunniakkaan hopeasijan neljän hikisen ottelun jälkeen. Kultaa voitti Schauman-Lappeenranta ja pronssia sai Lappeenrannan Lyly. Viime vuoden mestari ja turnauksen järjestäjä Wisateam Pietarsaaresta jätettiin tyylyksi neljänneksi.

Tämä järjestyksessään toinen konsernin salibandyturnaus pidettiin Espoon Esport Centerissä. Joukkueita oli mukana viisi, joiden kesken pelattiin yksinkertainen sarja seuraavien tuloksien:

Tietohallinto HKI - Tietohallinto KSNK 0-9, Lyly LPR - Wisateam 2-3, Schauman LPR - Tietohallinto HKI 12-3, Tietohallinto KSNK -

Lyly LPR 2-5, Wisateam - Schauman LPR 4-10, Tietohallinto HKI - Lyly LPR 1-7, Wisateam - Tietohallinto KSNK 6-8, Lyly LPR - Schauman LPR 5-7, Tietohallinto HKI - Wisateam 3-7, Tietohallinto KSNK - Schauman LPR 3-4.

Maaliero ratkaisi, jos joukkueet päätyivät tasapisteisiin. Lopputulokosta tuli seuraavanlainen: 1. Schauman LPR (maaliero +18), 2. Tietohallinto KSNK (+7), 3. Lyly LPR (+6), 4. Wisateam PRS (-3), 5. Tietohallinto HKI (-28).

Kuusankosken tietohallinnon joukkueeseen kuuluivat: **Jari Heinonen**, **Tommi Heinonen**, **Juha Kiiski**, **Kari Lindroos**, **Rauno Paavola**, **Olli Pasi**, **Jari Sahala** kapteeni, **Markku Salmi**, **Kai Toivanen**, **Seppo Turkkila**, **Petteri Ukkola** ja **Mikko Viljakainen**.

Yläkuvassa tilanne noin 5 kilometriä ennen maalia: Mika Virsu johtaa, Tero Puranen peesaa. Voitokas viestijoukkue: vas. Jukka Rihu, Hannu Puujalka, Raimo Mäkinen, Kimmo Kukkola, Olli Koivikko ja Tero Puranen.

KYMI VOITTI pyöräviestin

Muutaman vuoden poissaolon jälkeen palasi myös Kymin joukkueeseen – ja voittajana. Tiistaina 21.5. eteläisessä Kymenlaaksossa ajatusjärjestyksessään viidennessä Kymenlaakson pyöräviestissä ei Kymin joukkue antanut ennakkosuosikkien määrällä, vaan pysytteli kärkijoukossa viestin ensimmäiseltä osuudelta lähtien.

Viimeisestä vaihdosta lähtivät Karjalan Prikaatin **Mika Virsu** ja Kymin **Tero Puranen** peräkanana. Puranen tiesi mahdollisuutensa väkivahvan, mutta hitaan Virsun kuskittamiseen olevan loppuristik-

sessä, ja niin hän tekikin. Noin 200 metriä ennen maalia ohi ja voittajana maaliin. Joukkueessa ajoivat **Jukka Rihu**, **Hannu Puujalka**, **Raimo Mäkinen**, **Kimmo Kukkola**, **Olli Koivikko** ja **Tero Puranen**.

Kaikille viestiin osallistuville joukkueille annettiin kulkuvälineeksi SA Int -polkupyörä, pumppu ja kiintoavain satulannostoa ja laskua varten. Osuudet vaihtelivat 9 - 17,5 km:iin ja olivat pääosin päällystetyillä teillä. Kilpailumatkana oli miehillä 82 km

Pyöräviestiä ajettiin ensimmäisen kerran vuonna 1992, jolloin Kymin Konkarit I oli miesten sar-

jassa neljäs, mutta arkkisalin naiset voittivat oman 3-naisen sarjansa. Naisjoukkuetta ei Kymiltä tänä vuonna ollut mukana.

Kuusankosken tehtaitten menestys ei ollut kilpasarjassa ainoastaan Kymin varassa, sillä Voikkaan joukkue oli tiukan kisan kolmas. Kymin II (**Lasse Käppä**, **Arto Virtanen**, **Jukka Nyberg**, **Lassi Kukkola**, **Raimo Kujala** ja **Erkki Toivonen**) oli kilvassa 17. Retkisarjan nopein oli Voikkaan konekorjaamo ajalla (2.55.46)

Kymenlaakson pyöräviestiin osallistui 36 joukkuetta parisadan pyöräilijän voimin.

SALIBANDYN suosio yllätti

Kuusankosken tehtaitten ensimmäinen salibandyturnaus pelattiin 9.-10.5. Kuusankosken urheilutalossa. Jatkosarjassa parhaat pisteet ja turnauksen kirkkaimman mitalin nappasi Voikan Jets, joka voitti toiseksi tulleen Y-osaston 2 pisteellä.

Lajin suosio Suomessa on ollut viime vuosina suurempi kuin millään muulla lajilla, niinpä tähänkin turnaukseen osallistui 13 joukkuetta. Ilmoittautuneet joukkueet arvottiin neljään lohkoon ja lohkojen voittajat pelasivat yksinkertaisen sarjan mestaruudesta.

Järjestäjillä oli helppo työ pitää ottelujen ohjat käsissään; poikkeavat näkemykset tuomarin ratkaisuista eivät synnyttäneet yhtään "nökkapokka"-tilannetta.

Nyt pidetystä tapahtumasta saatiin eväitä seuraavaa mestaruusturnausta varten: otteluiden määrä, turnauksen ja otteluiden kesto, joukkueen kokoonpano (ei haalittu joukkue), jne. Varmaa on nykyisen innostuksen tuntien ainakin se, että turnaus järjestetään tulevanakin vuonna!

Tuloksia:

A-lohko: 1. Rakennusosasto, 2.

Hipa 5, 3. C-osasto.

B-lohko: 1. Y-osasto, 2. Vo koneosasto, 3. Vo rakennusosasto.

C-lohko: 1. Tietohallinto, 2. Ky höyryvoima, 3. Hiba, 4. FC.

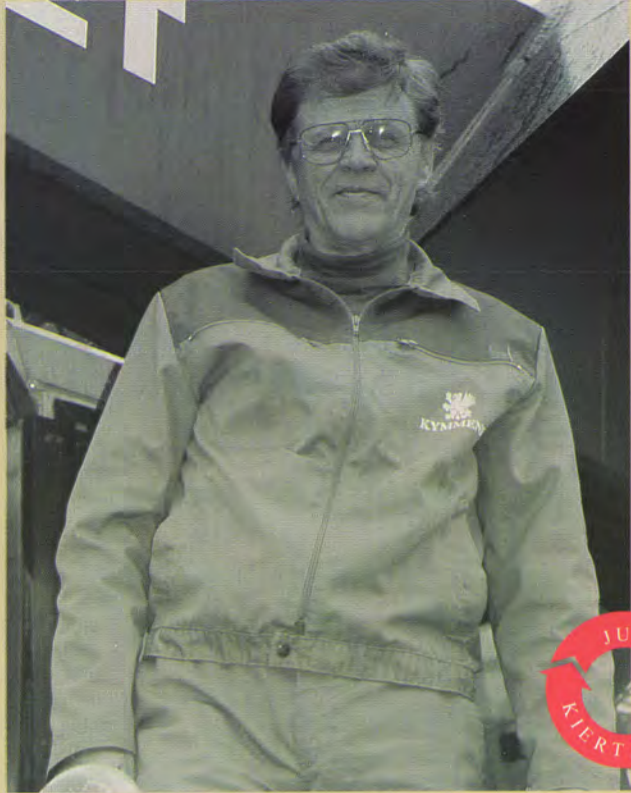
D-lohko: 1. Voikan Jets, 2. Hiba II, 3. S-pro.

Jatkosarjan tulokset: 1. Voikan Jets, 2. Y-osasto, 3. Tietohallinto ja 4. Rakennusosasto.

Salibandyturnauksen voittajajoukkue, Voikan Jets: ylärivissä vas. Kimmo Kossila, Esa Vuorinen, Jarmo Vesalainen, Pertti Selkee, Juha Hanen ja Jouni Ihaksi. Alarivissä vas. Arto Miettinen, Vesa Koskinen ja Jarmo Holmi.

KUVA: IRMA NIEMI

Työkoneenkuljettaja Veikko Rasi työskentelee sellutehtaan puunkäsittelyssä

HENKILÖAUTOT kuriin Kymintehtaalla

Tämäkertainen Juttu kiertää -haastateltavamme on työkoneen kuljettaja Veikko Rasi Kuusanniemen sellutehtaan puidenkäsittelyssä. Hänet haastoi jututettavaksi siivooja Tuulikki Salmi rakennusosastolta.

Kuinka paljon käsittelet yhden päivän aikana puita?

Sisään on mennyt nykyisin 1 300 mottia. Vuosien aikana ovat käsiteltävät puumäärät kasvaneet samoin kuin tietenkin työkoneiden koko. Nykyisillä työkoneilla viedään kaksi kolmosnippua, 10-15 tonnia, kerralla.

Oletko toiveammatissasi?

Sitähän tämä kai on: kun tätä on tehnyt näinkin kauan, ei osaa enää muuta tehdä. Aikanaan on tullut kokeiltua kaikenlaista. Maalta kun on kotoisin, niin on osattava tehdä lähes mitä vaan. Olin mm. kuorma-autonkuljettajana, joka on ollut kaikkein ikävin hommani: 1960-luvun alkupuolella puukuormat täytyi tehdä käsivoimin ja työpäivät olivat pitkiä. Vuorokaudessa ei paljon nukkumaan ennättänyt.

Yhtiön palveluksessa olen ollut vuodesta 1963 lähtien, jolloin tulin kuljetusosastolle. Pöllinajossa olen ollut vuodesta 1967. Tehtävänä on puukuormien purku autoista ja rautatievaunuista, välillä riittää tietysti pinoamistakin, kun kaikkea puuta ei voi syöttää tehtaalle.

Oman työn hyvät puolet?

Säännöllinen työaika: kahdeksan tunnin työpäivä. Työ on ihan mielenkiintoista, mm. talvi tuo omat vaatimuksensa ajoon. Työn vaaratilanteet?

Mitään suurempia ei ole sattunut. Hakekentällä tosin kolaroin kerran kuorma-auton kanssa. Henkilövahinkoja ei tullut, mutta kuorma-auto kärsi vähän vaurioita.

Oma kone on sen verran iso, painoa yli 60 tonnia, ettei siihen hevin satu. Miten uusi kulunvalvonta on Kuusanniemessä vaikuttanut?

Henkilöautoliikenteen vähentyminen on helpottanut työkoneiden kanssa liikkumista alueella. Aikaisemmin autoja ajoi paljon ja usein miten sattuu: vaikka kauhassa oli puunippu, niin alta piti mennä.

Kymintehtaan puolella liikenneasiat eivät ole yhtä hyvällä mallilla: siellä henkilöautot tuppavat välillä eteen niin että hirvittää. 60-tonnisella koneella ei paljon tarvitse pientä autoa tönäistä, kun voi tulla jo pahaa jälkeä.

Joudumme ajamaan Kymintehtaan puolelle, kun viemme työkooneet huoltoon kuljetusvälinekorjaamolle. Kun saataisiinkin korjaamo tänne. Etenkin talvisin ja liukkaalla kelillä ajaminen on ison koneen kanssa hankalaa.

Mitä mieltä olet henkilöstöpolitiikasta?

Ainakaan lomautuksia ei ole ollut seisokeista huolimatta.

100-vuotissäätiö jakoi juuri apurahoja. Oletko tyytyväinen säätiön toimintalinjaan, ja oletko itse koskaan hakenut apurahaa?

Olen – se on hyvä asia. Perhejäsenet ovat saaneet säätiöltä apurahaa useampaan kertaan. Itse en ole hakenut vielä ollenkaan. Kulkeeko tieto yhtiössä ja osastolla mielestäsi hyvin?

Täällä on niin eristyksissä, että harvoin tietää mistään mitään – parantamisen varaa on. Yhtiön viralliset tiedotteet tulevat ilmoitustauluille.

Harrastuksesi?

Kalastus ja koiran kanssa lenkkeily.

Ketä toivot seuraavaksi haastateltavaksi?

Huoltomies Taisto Heikkistä. Hän huoltaa työkoneitamme.

HENKILÖSTÖPALVELU TIEDOTTAA

Lähdetkö Salpavaellukselle?

Kolmas valtakunnallinen Salpavaellus järjestetään 29.–30.6. kaakonkulman alueella. Salpalinjalla tapahtuva vaellus antaa katuvan kuvan Salpa-ase- masta ja sen nykyisestä kunnosta. Tarkempia tietoja saat Ky henkilöstöpalvelusta, puh 2288.

Toimelassa kutoneiden huomioon!

Tekstiilisunnitteluopiskelija **Mari Eerola** kartoittaa ja tallettaa Toimelassa menneinä vuosina tehtyjä tekstiilejä valokuvaamalla niitä ja haastattelemalla kutojia.

Toimelassa kutomassa olleet soitelkaa kesäkuun 10 - 14. päivinä klo 8-10 välisenä aikana numeroon 3794 572 ja kertokaa, milloin voitte tulla aamukahville ja haastateltaviksi Kymin henkilöstöpalveluun, Marskinkatu 4:ään.

KESÄLLÄ SUOMI JUOKSEE – lähde mukaan!

UPM-Kymmene Oy:n joukkue osallistuu Suomi juoksee -viestiin Utsjoelta Helsinkiin 29.6.–4.7.1996. Mikäli olet halukas osallistumaan tapahtumaan, ota pikaisesti yhteys Ky henkilöstöpalveluun, puh. 2288.

PYÖRÄILYILLASSA HAUSKAA OHJELMAA

Pujottelua potkulaudalla ja polkupyörällä

TEKSTI: LEO SILÉN, KUVA: KEIJO KOIVUVA

Pyöräilykypärän käyttöön ja toukokuun alussa käynnistyneeseen työmatkaliikuntakampanjaan liittyen henkilöstöpalvelu järjesti 13.5. keskusurheilukentällä tietoiskun 'Turvallinen pyöräily'. Aiheesta oli kertomassa Liikenneturvan edustajana terveydenhoitaja **Helena Tenhunen**. Kypärän käytöstä muistutettiin myös lukuisin esittein.

Tilaisuuden keveämmästä annista vastasivat yksipyöräisillä taiteilleet Haminan Teinisirkuksen tytöt ja Kuusankosken Naisvoimistelijoiden cheerleadersit, jotka myös ohjasivat kaikille yhteisen jumppahetken. Paikalle saapuneilla oli hyvä tilaisuus tutustua myös Kuusankosken Urheilu ja Tekstiilin järjestämiin illan teemaan liittyviin tuote-esittelyihin. Turvamerkitöjä halukkaiden pyöriin teki ylikonstaapeli **Vilho Hyttinen**.

Illan hauskin seurattava lienee ollut potkulaudalla ja polkupyörällä ajettu pujotteluviesti, johon osallistuivat Kymin ja Voikkaan johdon, aluesairaalan sekä Kymin eläkeläisten joukkueet. Loppukilpaan selvitivät itsensä Voikkaa ja aluesairaala, ensin mainitun korjatessa potin.

Ohjelma sujui suunnitelman mukaisesti - suuri pyöräilijöiden joukko oli kuitenkin unohtanut saapua paikalle.

Kymin Pekka Haliselta sujui potkulaudapujottelu varsin mallikkaasti.

SAIRAUSSASSA TIEDOTTAA

KASSANKOKOUS

Kuusankosken tehtaiden Sairauskassan varsinainen kassankokous pidettiin Yksyissä 25.4.1996. Kokouksessa käsiteltiin vuoden 1995 toimintakertomus, vahvistettiin tilivuoden 1995 tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus tilivelvollisille.

Korvaukset ja jäsenmäärä

Sairauskassa suoritti vuonna 1995 korvauksia yhteensä 15 690 930,86 mk. Nousua oli vuoteen 1994 verrattuna 919 888,14 mk eli 6,2 prosenttia. SVL-korvausten osuus oli 9 409 444,54 mk ja lisäetuksien 6 281 486,32 mk.

Ansiomenetykskorvaukset eli eri-

laiset päivärahat edustivat korvauksista 6,5 miljoonaa markkaa eli 41,5 prosenttia. Sairaanhoidon korvausten osuudeksi jäi 9,2 miljoonaa markkaa eli 58,4 prosenttia. SVL-sairaanhoidokorvausten osuus edellä mainitusta oli vain 3,28 miljoonaa markkaa eli 35,8 prosenttia.

Kassan jäsenmäärä oli 31.12.1995 2255 työntekijäjäsentä ja 758 eläkeläisjäsentä eli yhteensä 3013, jossa miehiä 2425 ja naisia 581. Vuosi aikaisemmin 2272 työntekijäjäsentä ja 730 eläkeläisjäsentä eli yhteensä 3002, joten kokonaisuusjäsenmäärä nousi 11 jäsenellä.

Bertel Grundvall voitti bridgessä

Kymin Kerhon bridgejooksen kausikilpailun (5.9.1995 – 14.5.1996) voitti **Bertel Grundvall** 313 pisteellä. Toiseksi sijoittui **Lasse Blomqvist** 307 pistettä ja kolmanneksi **Risto Koskivaara** 279 pistettä. Kilpailuun osallistui yhteensä 37 henkilöä.

Kausikilpailun loppukilpailun muut sijoitukset: 4. **Juhani Tuviala** 276, 5. **Riitta Loikala** 276, 6. **Ralf Grön** 276, 7. **Tapani Anttila** 267, 8. **Esa Holmberg** 233.

MERKKIPÄIVIÄ

50 v

Sylinterimies **Matti Mannari** Voikkaan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 27.6.

Autonkuljettaja **Lasse Nöjd** tehdaskuljetuksista täyttää 50 vuotta 19.6.

Juhani Salakka

Järjestelmäpäällikkö **Juhani Salakka** Kymin tietohallinnosta täyttää 50 vuotta 27.6. Hän on syntynyt Kymissä.

Yhtiön palvelukseen Juhani Salakka tuli vuonna 1970 varavuoromestariksi Kymin paperitehtaan F-

osastolle. Vuonna 1975 hänet nimitettiin järjestelmäsuunnittelijaksi ja vuonna 1981 Kymin paperitehtaan tietojärjestelmäpäälliköksi. Nykyisessä toimessaan tuotannon järjestelmäpäällikkönä Kymin tietohallinto-osastolla hän on ollut vuodesta 1990 lähtien. Koulutukseltaan hän on paperiteknikko ja tietotekniikkainsinööri.

Juhani Salakka kertoo tärkeimmiksi harrastuksikseen mieskuorolaulun, basson soiton sekä kansanmusiikin. Hän on jo pitkään laulanut Kuusankosken Mieslaulajien kuorossa, ja kansanmusiikki on vienyt hänet mukaan paikalliseen Karela-yhdistykseen. **Merkkipäiväänsä hän viettää matkoilla.**

Kalanterin II-mies **Jouni Salama** Voikkaan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 29.6. **Matkoilla.**

Trukinkuljettaja **Olavi Sihvo** Kymin paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 15.6. Hän on syntynyt Lappeenrannassa.

Yhtiön palvelukseen Sihvo on tullut vuonna 1971 kuljetusosastolle. Hän työskenteli kuljetusosastolla eri tehtävissä vuoteen 1989 asti, jolloin hän siirtyi paperivarastoon trukinkuljettajaksi.

Olavi Sihvo on työpaikkansa vetomestarikuljettajien luottamusmies.

Hänen vapaa-aikaansa kuuluu metsästys ja kalastus, kilpailutoiminta Suomen pystykorvan kera, kuntoilu sekä tärkeänä osana myös Lapinmatkailu.

Pannu kuumana 15.6. klo 12:sta lähtien Porokuja 3:ssa, Pilkanmaassa.

HENKILÖUUTISIA

Kari Riivari

Leena Vänskä

daspuun tietohallinnosta Kymin tietohallintoon tehtävään työsosamsovellusten suunnittelu ja toteutus yhdessä järjestelmäsuunnittelija Matti Pohjolan kanssa. Riivari raportoi tietohallintopäällikkö Pentti Kantolalle.

UPM-Kymmene Oy Kymi

Tietohallinto

Järjestelmäsuunnittelija **Kari Riivari**, 34, on 1.5.1996 siirtynyt Teh-

Viestintäosasto

Sihteeri **Leena Vänskä** on nimetty 1.6. alkaen yhteyssihteeriksi viestintäosastolle. Hän siirtyi Kymille Tehdaspuusta Kouvolasta. Vänskä raportoi yhteispäällikkö Helena Maunolle.

Niinikoski Golfkeskuksen puheenjohtajaksi

Kuusankosken Golfkeskus Oy:n hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi on valittu johtaja **Eero Niinikoski**, joka seuraa tässä tehtävässä hallinnon johtaja Lasse Mäkelää. Uudeksi varapuheenjohtajaksi tuli apulaisjohtaja **Jaakko Sutela**.

Golfyhtiö perustettiin kymmenen vuotta sitten. Se on vuokrannut pitkäaikaisella vuokrasopimuksella UPM-Kymmene Oy:ltä 110 hehtaarin suuruisen alueen entisen Eerolan tilan mailta ja rakentanut paikalle kansainväliset mitat täyttävän 18-reikäisen golfkentän. Eerolan kenttä avattiin keuhällä 1989. Varsinaisesta peli- ja kilpailutoiminnasta Eerolassa vastaa paikallinen golfseura Koski-Golf ry.

KUOLLUT

Edellisen lehden ilmestymisen jälkeen tietoomme tulleet kuolleet eläkkeensaajat:

Kalevi Grönlund, 66, Vo paperi (kuolinpäivä 14.4.), **Elsa Hyvärinen**, 94, Vo paperi (15.4.), **Hiskias Hyryläinen**, 86, kuljetus (14.4.), **Elli Kettula**, 91, Ky pap F (28.4.), **Aune Lindqvist**, 87, Vo höyry (28.4.), **Toivo Turpeinen**, 93, Vo paperi (19.4.).

JÄRJESTÖT

Paperiliiton Voikkaan osasto nro 36

Eläkeläisten retki

Paperiliiton Voikkaan osasto 36:n eläkeläisten retki Niittylahteen järjestetään tiistaina 2.7.1996. Ennakoilmoittautumiset on tehtävä viimeistään 28.6.1996 mennessä pääluottamusmiehen toimistoon. puh. 401 3127 tai 0204 15 3127.

Linja-autot lähtevät Lapinmäeltä klo 10.00 ajaen reittejä:

Auto 1: Lapinmäki - Seuratalo - Hirvelä - Oravala - Heparontie - Harjunrannantien risteys - Linja-autoasema - Mäkitupa - Kipparinkurvi - Niittylahti.

Auto 2: Lapinmäki - Työväentalo - Tähtee - Puistokatu - Valtakatu - Pohjoistie - Pilkanmaan koulu - Kipparinkurvi - Niittylahti.

Paluu Niittylahdesta noin klo 16.00.

TENNISKERHO TIEDOTTAA

Koskenrannan kentät

Entisen käytännön mukaisesti voit varata pelivuoron huomioiden seuraavat asiat:

- Nelinpelit tiistaisin klo 17.30-21.30, kentät 1 ja 2
- Kuusaa Tennis torstaisin klo 16.30-21.30, kenttä 3.

Harjoittelijat

Harjoittelijoilla on mahdollisuus liittyä Kuusankosken Tehtaitten Tenniskerhoon ja pelata 100 markalla koko kesä, pankkisiirtoja saa **Marjo Ukkoselta**, puh. 2134, tai memo: ukkonma.

Maksu oikeuttaa käyttämään Koskenrannan kenttä nro 3:a, pelivuoro varataan kentän paviijongissa olevasta varauskirjasta. Lisäinfo antaa **Anna-Maija Auvinen**, puh. 2212 tai memo: auvinan.

Petankkia

Petankkia heitetään taas maanantai-iltaisina kesä-elokuussa Kymin teollisuusopilaitoksen piha-alueella.

Pelit aloitetaan ma 3.6. klo 18. Myös perheenjäsenet tervetulleita. Joukkuekilpailu järjestetään elokuun alkupuolella.

MYYTÄVÄNÄ

ASUNTO

2 huonetta+keittiö+parveke, 59 m², 1. kerros, Kuusankosken keskustassa. Tiedustelut klo 16:n jälkeen puh. 3745984.

Koskela

24.6.-3.8. Koskela on iltaisin suljettu.

ELÄKKEELLE

KYMI

Koneenhoitaja **Timo Kajander** PK 7 (41 palveluvuotta), kehityspäällikkö **Pentti Nokelainen** Kni sellutehdas (36).

KAUKAS

Siistijä **Pirkko Vesa** Voikkaan puhtaanapito (23).

KIITOKSET

Kiitokset muistamisesta!
Veikko Sulkusalmi

Kiitos teille kaikille muistamisesta, teitte juhlapäivästäni ikimuistoisen.
Matti Vainonen

Vappuna ysikuusi alkoi kymppi uusi. Lämmin kiitos kaikille merkkipäivääni muistaneille ja aurinkoisesta kesästä.
Lauri Mattila

Kiitokset Finnish Peroxidesille muistamisesta jäädessäni vapaalle.
Terttu Simonen

Kiitos muistamisesta merkkipäivänä.
Timo Harlin

Kiitos muistamisesta jäädessäni eläkkeelle.
Anja Turpeinen

TYÖTERVEYS TIEDOTTAA

Kiloille kyytiä

Keväiset laihduttajat ovat pysyneet tiukkoina ja tulosta on syntynyt: 17 hengen painonvartijaryhmässä on 9 viikon aikana pudotettu painoa yhteensä 115,5 kiloa. Eniten laihduttaneelta on karissut 13 kiloa.

Joukkueet valmiiksi

Kymmene-ottelu järjestetään elokuun lopulla. Osastot - kasatkaa kesän aikana joukkueet!

UUTISKYMI

UPM-Kymmene Oy, Kymin julkaisu 56. vuosikerta.

Toimitus: UPM-Kymmene Oy, Kymin viestintäosasto, 45700 Kuusankoski, puh.vaihde 2.5.1996 lähtien 0204 15 121, teleksi 52211 kymco fi, telekopio 0204 15 2186, memotunnus KYTIED. Päätoimittaja: Reijo Virta, puh. 0204 15 2168.

Toimitussihteeri: Kimmo Rekimies, puh. 0204 15 2169. Toimittaja: Irma Niemi, puh. 0204 15 2173. DTP-kuvat: Aija Mellanen, puh. 0204 15 2225. Osoitteenmuutokset: Terttu Niilo-Rämä,

puh. 0204 15 2167. Kirjapaino: Uusimaa Oy, Teollisuustie 19, 06150 Porvoo, puh.vaihde (915) 661 61. Värierottelut: Sunqva, Kaupinkatu 19, 45130 Kouvola, puh.vaihde (951) 311 9411.

Paperi: Griffin KymexCote 115 g/m², hiokepitoinen kaksoispäilytetyt painopaperi. Paperille on myönnetty pohjoismaisen ympäristömerkin käyttöoikeus, numero 404 012. SFS on myöntänyt Kymin Paperiteollisuus Oy:n ympäristöjärjestelmälle sertifikaatin 1995. Lehden seuraava numero ilmestyy viikolla 25. Lehden tarkoitettujen aineistojen on oltava perillä toimituksessa viimeistään 11.6.1996. ISSN 0358-416X.

KONSERNIUUTISIA

VOIKKAALLE TUOTANTOENNÄTYKSIÄ

Voikkaan paperitehtaalla päästiin jälleen korjailemaan tuotannon ennätyslukuja. Tehdas saavutti huhtikuussa uuden vuorokausituotantoennätyksen 1456,2 tonnia. Yksittäisistä paperikoneista vuorokausituotantoennätyksen sai PK 11 441,5 tonnia ja PK 18 588,2 tonnia. PK 18:lla ajettiin huhtikuussa myös uusi nopeusennätys 1170 m/min.

KUVA: KEIJO KOIVULA

Uuden konehallirakennuksen maansiirtotyöt ovat jo täydessä käynnissä Voikkaan paperitehtaalla.

UUSI PITUUSLEIKKURI VOIKKAAN PAPERITEHTAALLE

Kaukaan Voikkaan paperitehtaan PK 11:lle hankitaan uudentyyppinen pituusleikkuri. Investoinnin suuruus on 50,3 miljoonaa markkaa, joka sisältää pituusleikkurin lisäksi konehallirakennuksen. Projekti valmistuu toukokuun alussa 1997.

Uusi pituusleikkuri mahdollistaa PK 11:llä valmistettavan Saimatech-aikakauslehtipaperin vuosituotantomäärän lisäyksen 10 000 tonnilla. Linjan tämänhetkinen kapasiteetti on noin 135 000 tonnia vuodessa. Lisäksi uudella pituusleikkurilla voidaan nostaa rullauksen laatutasoa, joka parantaa paperin ajettavuutta painokoneella. Pituusleikkuri on kehitetty Kaukaan ja Valmetin yhteistyönä.

UUDEN MASSATORNIN RAKENTAMINEN TERVASAAREEN ALKOI

Tervasaareissa on aloitettu uuden 6 000 m³ SAP-massatornin perustusten rakentaminen kaatuneen tornin paikalle. Tutkijalautakunnan työ onnettomuuden syistä on vielä kesken, mutta uuden tornin perustustyön aloittaminen on mahdollista Valtion Teknillisen Tutkimuskeskuksen lausuntoon, täydennettyihin pohjatutkimuksiin ja tutkijalautakunnan jäsenten kanssa käytyyn tietojen vaihtoon perustuen.

KARHULAN PAPERISÄKKITEHTAAN LIIKETOIMINNOT MYTTY

UPM-Kymmene Oy on myynyt tytäryhtiönsä Wisapak Oy Ab: b Karhulassa sijaitsevan paperisäkkitehtaan liiketoiminnot kotkalaiselle Pyrollsack Oy:lle. Tehtaan henkilökunta siirtyy uuden työnantajan palvelukseen.

Kaupan jälkeen UPM-Kymmenen markkinaosuus kotimaan paperisäkkimarkkinoista on noin puolet, mikä oli EU:n komission UPM-Kymmene -fyysion yhteydessä asettama ehto. Kaupan toteutuminen edellyttää EU-viranomaisten hyväksyntää.

FUUSION VOIMAANTULON MUUTOKSET KAUKAALLA

Kaukas Oy:n toiminta itsenäisenä tytäryhtiönä on lakannut, kun yhtiö sulautui 9.5.1996 UPM-Kymmene Oy:öön. Kaukaan eri yksiköt ovat siirtyneet uuden toimialaorganisaation mukaisiin yksiköihin:

Kaukaan saha Lappeenrannassa siirtyy UPM-Kymmene Timber toimialaan kuuluvaan Yhtyneet Sahat Oy:öön. Yksikön nimi on Yhtyneet Sahat Oy, Kaukaan saha.

Kaukas Oy:öön kuuluneet puutuotetehtaat Heinolassa, Kuusankoskella, Lappeenrannassa ja Luumäellä siirtyvät UPM-Kymmene Timber toimialan puutuoteteollisuusyksikön alaisuudessa toimivaan Kaukas Timber Components Oy:öön. Yhtiön keskuskonttori on Lappeenrannassa.

Lappeenrannan paperitehdas, Voikkaan paperitehdas, Kaukaan sellutehdas ja kemiallinen tehdas kuuluvat Kaukaan tulosyksikköön.

Kaukaan tulosyksikkö kuuluu UPM-Kymmene Magazine -toimialaan, mutta raportoi toiminnastaan myös UPM-Kymmene Newsprint -toimialalle Voikkaan PK 16 ja PK 17 tuotteiden osalta sekä UPM-Kymmene Resurssit -toimialalle sellutehtaan osalta.

Kymin TPK neljänneksi Jehumalja-kisassa

Kymin tehdaspalokunta pärjasi hyvin Jyväskylässä 25. toukokuuta pidetyssä valtakunnallisessa Jehumaljakilpailussa. Yhteistuloksissa TPK:n joukkue sijoittui 4:ksi ja Voikkaan TPK:n joukkue oli 42. Tietokilpailussa Voikkaan TPK oli 7. ja Kymin TPK 9. Taitokilpailussa Kymin sijoittui viidenneksi ja Voikkaa 43:ksi.

Tietokilpailun henkilökohtaisissa

tuloksissa Kymin **Reijo Pehkonen** oli 4., **Perttu Kero** 59., **Pasi Untolahti** 69., **Jari Kinnunen** 113., **Tarmo Ristola** 195. ja **Juha Skyttä** 196. Voikkaan joukkueen parhaat pisteet sai **Markku Vaitinen**, joka sijoittui 27:ksi. **Harri Venemies** oli 28., **Ari Mäkinen** 34., **Santtu Aitala** 92., **Ari Leppänen** 99. ja **Markku Forsström** 123.

Taitokilpailun tehtäviin kuului

mm. vedenotto palopostista, tajuuttoman potilaan elvytys, tulipalovaurassa olevien kaasupullojen siirtäminen turvaan sekä kemikaalivuodon vahinkojen eristäminen sekä vuodon tukkiminen.

Tämänvuotisessa kilpailussa oli kiinnitetty erityistä huomiota kilpailutilanteen saamiseksi mahdollisimman todellisuutta vastaavaksi.

TEKSTI JA KUVA: ANNI-LEENA TERHEIMÄ

Museopäivä keräsi kiinnostuneita Verlaan

Kylmästä säästä huolimatta Verlan tehdasmuseo houkutteli yli kolmesataa henkeä ilmaisille opastetuille kierroksille kansainvälisenä museopäivänä 18.5. Viime kesänä voimaan tulleiden uusien aukioloaikojen suosituimmaksi kierrokseksi tulleella keskipäivän kierroksella oli myös kansainvälisenä museopäivänä eniten tungosta. Kahden oppaan voimin museossa johdattiin yli 80 vierasta. Kuvassa vasemmalla kesäopas Pasi-Pekka Rossi.

KUVA: PEKKA VAHTERISTO

Juhlattaisuudessa ojennettiin SAK:n kultainen ansiomerkki vas. Unto Karoselle, Tapio Koskiselle ja Toivo Hannolalle. A-vapaaajajäsenyyden myönnettiin Pentti Manniselle ja Taisto Salmiselle.

90-vuotias Metallin ammattiosasto pohtii järjestäytymisen vaihtoehtoja

Vanhin Kuusankoskella toimiva ammattiosasto, Kymin korjausmiehiä edustava Kuusankosken Metallityöväen ammattiosasto 19, vietti 90-vuotisjuhliansa huhtikuun lopulla Kymen Paviljongissa.

Merkkipäivää juhlittiin muuten "perhepiirissä", mutta juhlapuheen piti Metallityöväen liiton puheenjohtaja **Per-Erik Lundh**. Kuusankoskelaisia lämpimästi onnitellut Lundh totesi, että raju, jopa vallankumouksellinen elinkeinoelämän muutosten sarja on metalliteollisuuden osalta toteutettu suhteellisen

hyvässä yhteistyössä henkilöstön ja yrittäjien välillä.

Kun Metallityöväen ammattiosasto 19 vuonna 1906 perustettiin, siihen liittyi välittömästi 66 jäsentä. Ennen talvi- ja jatkosotaa jäsenmäärä putosi 16 henkeen, mutta nousi 1940-luvun puolivälissä korkeimmilleen. SAK:n ja SAJ:n yhdistymisen seurauksena kuutisenkymmentä korjausmiestä siirtyi Paperiliittoon. Tällä hetkellä jäseniä on 134 - työssä olevia heistä on noin puolet.

Toukokuun lopulla pidetyssä

Metallityöväen Liiton liittokokouksessa keskusteltiin metsäteollisuuden korjausalojen ammatillisen järjestäytymisen suunnasta. Vaikka Metalliliitto ei suoranaisesti halua luopua korjausalojen jäsenistään, on teollisuusliittoperiaatteen mukainen siirtyminen paperiliittolaisiksi yksi vaihtoehto.

Uutiskymi käsittelee Kuusankosken osaston historiaa ja liittokokouksen päätöksen vaikutuksia seuraavassa numerossaan.